

СТАТУТ ГРАДА БЕОГРАДА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим статутом, у складу са законом, уређује се положај града Београда – главног града Републике Србије, права и дужности града Београда (у даљем тексту: Град), начин, услови и облици њиховог остваривања, облици и инструменти остваривања људских права и слобода у Граду, територијална организација Града, организација и рад органа Града, обележја Града, облици непосредног одлучивања грађана, као и друга питања од значаја за остваривање права и дужности Града.

Овим статутом одређују се градске општине у Граду, њихова подручја, начин образовања, укидања и промене подручја градских општина, послови из надлежности Града које врше градске општине, органи и начин избора органа градске општине, као и међусобно однос органа Града и органа градске општине.

Положај Града

Члан 2.

Град је посебна територијална јединица утврђена Уставом и законом.

Град је јединица локалне самоуправе у којој грађани остварују право на локалну самоуправу непосредно или преко слободно изабраних представника, управљањем јавним пословима од непосредног, заједничког и општег интереса за грађане .

Београд је главни град Републике Србије, у складу са Уставом Републике Србије.

Надлежности Града

Члан 3.

Град има надлежности које су Уставом и законом поверене општини и граду, као и надлежности које су законом поверене Граду као главном граду Републике Србије.

Град врши и послове државне управе које му Република законом повери из оквира својих права и дужности.

Градска општина

Члан 4.

Ради ефикаснијег и економичнијег остваривања својих надлежности, Град образује градске општине.

Овим статутом одређују се послови из надлежности Града које врше градске општине у његовом саставу.

Одговорност за вршење надлежности

Члан 5.

Град је одговоран за квалитетно, економично и ефикасно вршење својих и поверених надлежности и послова на територији Града.

Својство правног лица

Члан 6.

Град има својство правног лица.

Град представља и заступа градоначелник Града.

Седиште Града је у улици Драгослава Јовановића број 2.

Печат

Члан 7.

Органи Града имају печат, у складу са законом.

Симболи Града

Члан 8.

Град има грб и заставу.

Грб града користи се у три нивоа - као основни, средњи и велики грб.

Основни грб Града је штит барокне форме, на плавом пољу је сребрни, каменом озидани, град закошених зидина са круништем са четири зупца и две угаоне конзолне куле мотриље коничних кровова са по једним уским црно испуњеним прозором надовезане на спољни пар зубаца круништа. Над круништем града, између кула мотриља и изнад у поље отворене двокрилне сребрне капије од талпи са по две хоризонталне греде за учвршћење кроз чији се лучни отвор са клинастим теменим каменом види плаветнило неба, издиже се двоспратна сребрна, каменом озидана, кула са трозубим круништем и са по два црно испуњена правоугаона прозора на сваком спрату. Град почива на ескарпираном црвеном тлу изнад две таласасте сребрне греде, које представљају реке Саву и Дунав. На доњој удесно броди златна античка трирема са три јарбола са разапетим сребрним четвртастим једрима и црним ужадима и са сребрним кружним отворима на трупу у

три реда из којих излазе црна весла која су уроњена у реку, и то у горњем реду три, у средњем четири, а у доњем реду два весла.

Средњи грб је истоветан Основном грбу али је штит надвишен златном бедемском круном са пет видљивих мерлона и са истом таквом дијадемом украшеном рубинима, сафирима и смарагдима.

Велики грб се састоји од сребрног двоглавог орла у полету, златно оружаног и исто таквих ногу и језика. Орао у десној канци држи сребрни мач златног балчака и јабуке, а у левој плодну природну грану маслине. На грудима орла је Основни грб Града, а изнад орла златна бедемска круна са пет видљивих мерлона и са истом таквом дијадемом украшеном рубинима, сафирима и смарагдима. Испод орла су две лучно постављене плодне златне гране храста преко чије се укрснице налази први познати грб Града (штит раздвојен, горе у црвеном из раздвојене линије издиже се сребрно бедемско круниште са три мерлона, од којих су два бочна надвишена златним патријаршким тролисним крстовима, а средњи кружном двоспратном сребрном кулом са круништем и са по два лучна пољем отворена прозора на сваком спрату, а доле три пута раздвојено црвено и сребрно). Са обе стране штита, преко речених хрстових грана су одличја додељена Граду у природним бојама и са одговарајућим тракама и то ближе штиту десно Орден Карађорђевог звезда с мачевима 4. степена, а лево Орден народног хероја. Даље од штита, десно је француски Орден легије части 5. степена, а лево чехословачки Ратни крст 1914-1918. Сва поменута одличја приказана су у аверсу.

Заставу Града представља грб Града, без штита, који испуњава читаво поље заставе квадратног облика.

Употреба грба и заставе Града, као и графички стандарди за њихово приказивање, уређују се одлуком Скупштине града Београда.

Празник Града

Члан 9.

Град обележава и прославља "Дане Београда" од 16. до 19. априла, као празник Града.

Слава Града

Члан 10.

Град прославља Спасовдан као славу Града.

Награде и јавна признања

Члан 11.

Град установљава награде и друга јавна признања за значајна остварења у различитим областима стваралаштва и допринос развоју и афирмацији Града, као и у знак захвалности.

Врсте награда и других јавних признања, као и услови и поступак њихове доделе уређују се одлуком Скупштине града Београда.

Град додељује звање почасног грађанина Београда, у складу са посебном одлуком.

О додели звања из става 3. овог члана одлучује Скупштина града Београда већином гласова од укупног броја одборника.

Сарадња и удруживање Града са општинама и градовима у земљи

Члан 12.

Град остварује сарадњу са општинама и градовима у земљи.

Ради остваривања заједничких циљева, планова и програма развоја, као и других потреба од заједничког интереса, Град може са другим градовима и општинама у земљи удруживати средства и образовати заједничке органе, предузећа, установе и друге организације и службе, у складу са законом.

Скупштина града Београда одлучује о удруживању средстава и образовању заједничких органа, служби и правних лица из става 2. овог члана.

Органи Града и предузећа, установе и друге организације чији је оснивач Град, остварују сарадњу и удружују се са органима и службама других јединица локалне самоуправе у областима од заједничког интереса, у складу са законом и овим статутом.

Сарадња са локалним самоуправама других држава

Члан 13.

Град може сарађивати са јединицама локалне самоуправе других држава, у оквиру спољне политике Републике Србије, уз поштовање територијалног јединства и правног поретка Републике Србије, у складу са Уставом и законом.

Скупштина града Београда, уз сагласност Владе Републике Србије, одлучује о успостављању сарадње, односно закључењу споразума о сарадњи са јединицама локалне самоуправе других држава.

Удруживање у асоцијације општина и градова

Члан 14.

Град може бити оснивач, односно може се учлањивати у асоцијације општина и градова, у складу са Уставом и законом.

Скупштина града Београда, већином гласова од укупног броја одборника, одлучује о питањима из става 1. овог члана.

Сарадња са невладиним и другим организацијама

Члан 15.

Органи Града сарађују са невладиним организацијама, хуманитарним и другим организацијама, у интересу Града и становника са територије Града.

Имовина Града

Члан 16.

Град има своју имовину којом самостално управљају и располажу органи Града, у складу са законом

Јавност рада

Члан 17.

Рад органа Града је јаван.

Јавност рада, по правилу, обезбеђује се:

1. путем издавања билтена, информатора, сарадњом са медијима, презентовањем одлука и других аката јавности и постављањем интернет презентације;
2. организовањем јавних расправа у складу са законом, овим статутом и одлукама органа Града;
3. и у другим случајевима утврђеним овим статутом и другим актима органа Града.

Јавност у раду органа Града може се ограничити или искључити у случајевима утврђеним законом и другим прописом или актом надлежног органа, у складу са законом.

II – ТЕРИТОРИЈАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА ГРАДА

Територија Града

Члан 18.

Територију Града, утврђену законом, чине насељена места, односно подручја катастарских општина које улазе у састав Града.

У оквиру законом утврђене територије Града образују се градске општине.

Подручје градске општине чине насељена места, односно подручја катастарске општине која улазе у њен састав.

Границе између градских општина утврђују се одлуком Скупштине града Београда, по претходно прибављеном мишљењу скупштина градских општина.

Подела Града на градске општине

Члан 19.

Градске општине у Граду су: Барајево, Вождовац, Врачар, Гроцка, Звездара, Земун, Лазаревац, Младеновац, Нови Београд, Обреновац, Палилула, Раковица, Савски венац, Сопот, Стари град, Сурчин и Чукарица.

Подручје градске општине чине:

Градска општина	Насеље	Катастарска општина
БАРАЈЕВО	Арнајево	Арнајево
	Барајево	Барајево
	Баћевац	Баћевац
	Бељина	Бељина
	Бождаревац	Бождаревац
	Велики Борак	Велики Борак
	Вранић	Вранић
	Гунцати	Гунцати
	Лисовић	Лисовић
	Манић	Манић
	Мељак	Мељак
	Рожанци	Рожанци
Шиљаковац	Шиљаковац	
ВОЖДОВАЦ	Бели Поток	Бели Поток
	Београд-део	Вождовац
		Јајинци
		Кумодраж
		Раковица село
	Зуце	Зуце
	Пиносава	Пиносава
	Рипањ	Рипањ
ВРАЧАР	Београд-део	Врачар
ГРОЦКА	Бегалица	Бегалица
	Болеч	Болеч
	Брестовик	Брестовик
	Винча	Винча
	Врчин	Врчин
	Гроцка	Гроцка
	Дражањ	Дражањ
	Живковац	Живковац
	Заклопача	Заклопача
	Калуђерица	Калуђерица
	Камендол	Камендол
	Лештане	Лештане
	Пударци	Пударци
	Ритопек	Ритопек
	Умчари	Умчари
ЗВЕЗДАРА	Београд-део	Звездара
		Велики Мокри Луг
		Мали Мокри Луг
		Миријево
ЗЕМУН	Београд-део	Батајница
		Земун
		Земун Поље

	Угриновци	Угриновци
ЛАЗАРЕВАЦ	Араповац	Араповац
	Барзиловица	Барзиловица
	Барошевац	Барошевац
	Бистрица	Бистрица
	Брајковац	Брајковац
	Бурово	Бурово
	Велики Црљени	Велики Црљени
	Врбовно	Врбовно
	Вреоци	Вреоци
	Дрен	Дрен
	Дудовица	Дудовица
	Жупањац	Жупањац
	Зеоке	Зеоке
	Јунковац	Јунковац
	Крушевица	Крушевица
	Лазаревац	Лазаревац
	Лесковац	Лесковац
	Лукавица	Лукавица
	Мали Црљени	Мали Црљени
Медошевац	Медошевац	
Миросаљци	Миросаљци	
Петка	Петка	
Пркосава	Пркосава	
Рудовци	Рудовци	
Сакуља	Сакуља	
Соколово	Соколово	
Степојевац	Степојевац	
Стрмово	Стрмово	
Стубица	Стубица	
Трбушница	Трбушница	
Цветовац	Цветовац	
Чибутковица	Чибутковица	
Шопић	Шопић	
Шушњар	Шушњар	
МЛАДЕНОВАЦ	Амерић	Амерић
	Велика Иванча	Велика Иванча
	Велика Крсна	Велика Крсна
	Влашка	Влашка
	Белуђе	
	Границе	Границе
	Дубона	Дубона
	Јагњило	Јагњило
	Ковачевац	Ковачевац
	Кораћица	Кораћица
	Мала Врбица	Мала Врбица
	Марковац	Марковац

	Бељевац Црквине Међулужје Младеновац (варош) Младеновац (село) Пружатовац	Међулужје Младеновац (варош) Младеновац (село) Пружатовац
	Рабровац Рајковац Сенаја Шепшин	Рабровац Рајковац Сенаја Шепшин
НОВИ БЕОГРАД	Београд-део	Нови Београд
ОБРЕНОВАЦ	Баљевац Барич Бело поље Бргулице Бровић Велико Поље Вукићевица Грабовац Дражевац Дрен Забрежје Звечка Јасенак Конатице Кртинска Љубинић Мала Моштаница Мислођин Обреновац Орашац Пироман Пољане Ратари Рвати Скела Стублине Трстеница Уровци Ушће	Баљевац Барич Бело поље Бргулице Бровић Велико Поље Вукићевица Грабовац Дражевац Дрен Забрежје Звечка Јасенак Конатице Кртинска Љубинић Мала Моштаница Мислођин Обреновац Орашац Пироман Пољане Ратари Рвати Скела Стублине Трстеница Уровци Ушће
ПАЛИЛУЛА	Београд-део Борча	Вишњица Крњача Палилула Борча

	Велико село Дунавац Ковилово Овча Падинска Скела Сланци	Велико село Бесни фок Ковилово Овча Комарева Хумка Лепушница Сланци
РАКОВИЦА	Београд-део	Кнежевац Ресник Стара Раковица
САВСКИ ВЕНАЦ	Београд-део	Савски венац
СОПОТ	Бабе Губеревац Дрлупа Дучина Ђуринци Мала Иванча Мали Пожаревац Неменикуће Парцани Поповић Раља Рогача Сибница Слатина Сопот Ропчево Стојник	Бабе Губеревац Дрлупа Дучина Ђуринци Мала Иванча Мали Пожаревац Неменикуће Парцани Поповић Раља Рогача Сибница Слатина Сопот Ропчево Стојник
СТАРИ ГРАД	Београд-део	Стари град
СУРЧИН	Бечмен Бољевци Добановци Јаково Петровчић Прогар Сурчин	Бечмен Бољевци Добановци Јаково Петровчић Прогар Сурчин
ЧУКАРИЦА	Београд-део Велика Моштаница Остружница Рушањ Сремчица	Велики Макиш Железник Чукарица Велика Моштаница Остружница Рушањ Сремчица

Умка
Пећани
Руцка

Умка

Седиште градске општине утврђује се статутом градске општине.

Промена територијалне организације Града

Члан 20.

Град може променити подручје постојеће градске општине, образовати нову или укинути постојећу градску општину, под условима утврђеном овим статутом.

Промена подручја градске општине

Члан 21.

Промена подручја постојеће градске општине врши се издвајањем насељеног места, односно подручја катастарске општине из састава једне градске општине и његовим припајањем другој постојећој градској општини.

Подручје постојеће градске општине може се променити под условом да:

-насељено место, односно подручје катастарске општине које се издваја из састава једне градске општине, са градском општином којој се припаја, представља географски и економски повезан простор, има изграђену комуникацију са насељеним местима те друге градске општине и гравитира седишту те градске општине,

-обезбеђује брже, једноставније и ефикасније остваривање права грађана са тог подручја и

-доприноси равномернијем развоју градских општина на које се промена односи.

Променом подручја, у смислу одредаба овог статута, не сматра се измена граница катастарских општина извршена у складу са законом.

Образовање нове градске општине

Члан 22.

Нова градска општина образује се спајањем две или више градских општина у једну градску општину или издвајањем дела подручја из једне или више постојећих градских општина у нову градску општину.

Нова градска општина образује се под условом да:

-њено подручје представља географски и економски повезан простор, који поседује изграђену комуникацију међу насељеним местима, са седиштем као гравитационим центром и

-степен привредног и друштвеног развоја тог подручја, материјални, технички, кадровски и други услови омогућавају обављање послова градске општине, односно задовољавање одређених потреба од непосредног интереса за грађане са тог подручја.

Укидање градске општине

Члан 23.

Град може укинути постојећу градску општину и њено подручје припојити једној или више постојећих градских општина ако су испуњени услови из члана 21. ст. 2. овог статута.

Поступак за промену територијалне организације Града

Члан 24.

Промена територијалне организације Града врши се Статутом, по поступку предвиђеном одредбама чл.145. – 148. овог статута.

III – НАДЛЕЖНОСТИ ГРАДА

Надлежности утврђене Уставом и законом

Члан 25.

Град, преко својих органа, у складу са Уставом и законом:

1. доноси дугорочни и средњорочни програм развоја Града и појединих делатности, са пројекцијом финансирања;
2. доноси програме и спроводи пројекте економског развоја Града и стара се о унапређењу општег оквира за привређивање и запошљавање, као и за равномернији развој Града; организује и спроводи јавне радове од интереса за Град;
3. доноси регионални просторни план Града и просторни план за подручје градске општине, уз претходно прибављено мишљење градске општине за чије подручје се план доноси;
4. доноси урбанистичке планове, уз претходно прибављено мишљење градске општине чије подручје је обухваћено планом; издаје извод из урбанистичког плана, акт о урбанистичким условима и потврду о усклађености урбанистичког пројекта са планом који доноси; издаје одобрење за изградњу и реконструкцију објеката преко 800 м² бруто површине (по ЈУС-у) и објеката инфраструктуре, саобраћајница и бензинских станица и за те објекте издаје потврду о усклађености идејног пројекта са издатим изводом из урбанистичког плана, односно актом о урбанистичким условима;
5. доноси буџет и завршни рачун буџета Града;
6. утврђује стопе изворних прихода Града, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада; утврђује, наплаћује и контролише утврђивање и наплату изворних прихода Града;
7. уређује и обезбеђује услове обављања и развоја комуналних делатности; оснива јавна предузећа за обављање комуналних делатности на одређеном подручју;

8. уређује комунални ред у Граду и начин одлагања комуналног отпада;
9. доноси програме уређења грађевинског земљишта, уређује и обезбеђује вршење послова уређења и коришћења грађевинског земљишта и утврђује висину накнаде за уређивање и накнаде за коришћење грађевинског земљишта; даје у закуп грађевинско земљиште у складу са законом, осим оног које у складу са овим статутом даје градска општина; оснива јавно предузеће ради обезбеђења услова за уређивање, коришћење, унапређивање и заштиту грађевинског земљишта на територији Града;
10. уређује услове и начин постављања привремених објеката на јавним површинама на територији Града (киосци, летње баште, покретне тезге и сл.);
11. уређује и обезбеђује коришћење пословног простора којим управља, утврђује висину накнаде за коришћење пословног простора и врши надзор над коришћењем пословног простора; за вршење послова везаних за коришћење, управљање и надзор над коришћењем пословног простора, може основати посебну организацију или друго правно лице у складу са законом; *
12. стара се о одржавању стамбених зграда и безбедности њиховог коришћења и утврђује висину накнаде за одржавање стамбених зграда;
13. стара се о заштити животне средине, доноси програме коришћења и заштите природних вредности и програме заштите животне средине, односно акционе и санационе планове за територију Града, у складу са стратешким документима и својим интересима и специфичностима и утврђује посебну у накнаду за заштиту и унапређење животне средине;
14. организује зоохигијенску службу за обављање послова хватања и збрињавања напуштених животиња у прихватилиште за животиње, нешкодљиво уклањање лешева уинулих животиња и њихов транспорт до објекта за сакупљање и третман;
15. уређује и обезбеђује посебне услове и организацију аутотакси превоза путника;
16. уређује и обезбеђује организацију превоза у линијској пловидби који се врши на територији Града;
17. оснива робне резерве за територију Града и утврђује њихов обим и структуру, у складу са законом;
18. оснива установе у области предшколског, основног и средњег васпитања и образовања, стара се о изградњи, капиталном одржавању и пројектном планирању, прати и обезбеђује њихово функционисање и врши друге послове у овој области, осим оних које у складу са овим статутом обавља градска општина;

---

* Питања везана за пословни простор и другу имовину Града зависиће од решења која буде садржао Закон о јавној својини, чија припрема је у току.

19. оснива установе и организације у области здравствене заштите, културе, физичке културе, спорта, дечје заштите, туризма и у другим областима, у складу са законом и прати и обезбеђује њихово функционисање;
20. оснива установе у области социјалне заштите и прати и обезбеђује њихово функционисање, даје дозволе за почетак рада установа социјалне заштите које оснивају друга правна и физичка лица, утврђује испуњеност услова за пружање услуга социјалне заштите, утврђује нормативе и стандарде за обављање делатности установа чији је оснивач, доноси прописе о правима у социјалној заштити, обавља послове државног старатеља, предузима мере за збрињавање лица из нехигијенских насеља;
21. организује вршење послова у вези са заштитом културних добара од значаја за Град, подстиче развој културног и уметничког стваралаштва, обезбеђује средства за финансирање и суфинансирање програма и пројеката у области културе од значаја за Град и ствара услове за рад музеја, библиотека и других установа културе чији је оснивач;
22. организује заштиту од елементарних и других већих непогода и ствара услове за њихово отклањање, односно ублажавање њихових последица;
23. доноси основе заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта и стара се о њиховом спровођењу, одређује ерозивна подручја, стара се о коришћењу пашњака и одлучује о привођењу пашњака другој култури, подстиче и помаже развој пољопривреде на територији Града;
24. уређује начин коришћења и управљања изворима, јавним бунарима и чесмама;
25. подстиче и стара се о развоју туризма на територији Града и утврђује висину боравишне таксе;
26. стара се о развоју и унапређењу угоститељства, занатства и трговине, уређује радно време, места на којима се могу обављати одређене делатности и друге услове за њихов рад;
27. подстиче и помаже развој иновационих и научно-истраживачких делатности на својој територији;
28. управља и располаже имовином Града и користи средства у државној својини и стара се о њиховом очувању и увећању;
29. уређује и организује вршење послова у вези са држањем и заштитом домаћих и егзотичних животиња;
30. организује вршење послова правне заштите својих права и интереса;
31. образује органе, организације и службе за потребе Града и уређује њихову организацију и рад;
32. помаже развој различитих облика самопомоћи и солидарности са лицима са посебним потребама, као и са лицима која су суштински у

неједнаком положају са осталим грађанима и подстиче активности и пружа помоћ организацијама инвалида и другим социјално-хуманитарним организацијама на својој територији;

33. подстиче и помаже развој задругарства;
34. стара се о остваривању заштити и унапређењу људских права и индивидуалних и колективних права припадника националних мањина и етничких група; стара се о остваривању, заштити и унапређењу равноправности полова; усваја стратегије и посебне мере усмерене на стварање једнаких могућности остваривања права и отклањање неравноправности;
35. стара се о јавном информисању од локалног значаја и обезбеђује услове за јавно информисање;
36. прописује прекршаје за повреде градских прописа;
37. образује инспекцијске службе и врши инспекцијски надзор над извршењем прописа и других општих аката из надлежности Града;
38. уређује и обезбеђује употребу имена, грба и другог обележја Града;
39. помаже рад организација и удружења грађана,
40. ствара услове за бригу о младима; доноси и реализује стратегију и акциони план политике за младе и ствара услове за омладинско организовање и
41. обавља и друге послове од непосредног интереса за грађане, у складу са Уставом, законом и овим статутом.

Надлежност главног града

Члан 26.

Осим надлежности из члана 25. овог статута, Град, преко својих органа, у складу са законом:

1. уређује и обезбеђује, у складу са начелима интегралног управљања водама, заштиту вода, заштиту од штетног дејства вода и коришћење вода, као добра од општег интереса, укључујући и организовање и финансирање водопривредних делатности на водном подручју које је у надлежности Града, оснива јавно предузеће за обављање водопривредне делатности и управљање водопривредним објектима који су у надлежности Града, врши инспекцијски надзор у области водопривреде, уређује и обезбеђује услове и начин коришћења места за постављање пловних објеката на делу обале и воденог простора, укључујући и издавање одобрења за постављање пловних објеката, врши надзор над коришћењем места за постављање пловних објеката;

2. уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање и управљање општинским путевима и улицама у насељу, као и државним путевима, осим аутопута и оснива јавно предузеће за обављање делатности управљања државним и општинским путевима и улицама који су у надлежности Града;

3. образује комуналну полицију, обезбеђује и организује вршење послова комуналне полиције;

4. стара се о заштити од пожара и обезбеђује услове за спровођење заштите од пожара, прописује мере заштите од пожара специфичне за подручје града у циљу унапређења стања заштите од пожара и доноси акционе и санационе планове заштите од пожара;

5. оснива телевизијске и радио-станице, новине и друга средства јавног обавештавања.

Поверене надлежности и послови

Члан 27.

Град врши надлежности и послове државне управе које су му законом поверени.

За вршење поверених надлежности и послова државне управе, средства обезбеђује Република Србија.

IV – ОРГАНИ ГРАДА

Органи Града

Члан 28.

Органи Града су: Скупштина града Београда (у даљем тексту: Скупштина града), градоначелник града Београда (у даљем тексту: градоначелник), Градско веће града Београда (у даљем тексту: Градско веће) и Градска управа града Београда (у даљем тексту: Градска управа).

Презумпција надлежности

Члан 29.

Послове Града врше органи Града у оквиру своје надлежности утврђене законом и овим статутом.

Ако законом или другим прописом није утврђено који орган је надлежан за обављање послова из надлежности Града, све послове који се односе на уређивање односа из надлежности Града врши Скупштина града, а послове који су по својој природи извршни, врше извршни органи Града.

Ако се према природи посла не може утврдити надлежност према ставу 2. овог члана, надлежна је Скупштина града.

Ако се ради о извршним пословима, а није одређено који је извршни орган Града надлежан за њихово обављање, надлежан је градоначелник.

1. Скупштина града

Положај Скупштине града

Члан 30.

Скупштина града је највиши орган Града који врши основне функције локалне власти утврђене Уставом, законом и овим статутом.

Надлежност

Члан 31.

Скупштина града, у складу са законом:

- 1) доноси Статут града и Пословник Скупштине града;
- 2) доноси буџет и завршни рачун буџета Града;
- 3) доноси програм развоја Града и појединих делатности;
- 4) доноси регионални просторни план и просторни план за подручје градске општине;
- 5) доноси урбанистичке планове и уређује коришћење грађевинског земљишта;
- 6) уређује комунални ред у Граду, начин одлагања комуналног отпада и услове обављања и развоја комуналних делатности;
- 7) доноси прописе и друге опште и појединачне акте;
- 8) оснива органе, службе, јавна предузећа, установе и организације утврђене овим статутом и врши надзор над њиховим радом;
- 9) именује и разрешава управни и надзорни одбор јавних предузећа, установа, организација и служби чији је оснивач; именује и разрешава директоре јавних предузећа, установа, организација и служби чији је оснивач и даје сагласност на њихове статуте и врши друга права оснивача, у складу са законом, осим оних која су по одредбама овог статута у надлежности другог органа;
- 10) бира и разрешава председника Скупштине града и заменика председника Скупштине града;
- 11) поставља и разрешава секретара и заменика секретара Скупштине града;
- 12) бира и разрешава градоначелника и, на предлог градоначелника, бира заменика градоначелника и чланове Градског већа;
- 13) бира и разрешава чланове радних тела Скупштине града;
- 14) утврђује градске таксе и друге локалне приходе који припадају Граду, у складу са законом;
- 15) доноси акт о јавном задуживању Града, у складу са законом којим се уређује јавни дуг;
- 16) прописује радно време угоститељских, трговинских и занатских објеката;

- 17) даје мишљење о републичком и регионалном просторном плану;
- 18) даје мишљење о законима којима се уређују питања од интереса за Град;
- 19) даје сагласност на употребу имена и симбола Града;
- 20) доноси одлуку о удруживању и о сарадњи са јединицама локалне самоуправе у земљи и иностранству;
- 21) утврђује називе улица и тргова на делу територије Града, у складу са овим статутом;
- 22) утврђује предлог одлуке о увођењу самодоприноса за територију Града или за подручје више градских општина;
- 23) одлучује о расписивању референдума;
- 24) предлаже Влади Републике Србије утврђивање општег интереса за експропријацију ;
- 25) разматра годишњи извештај заштитника грађана о остваривању људских и мањинских права у Граду;
- 26) доноси мере и усваја препоруке за унапређење људских и мањинских права;
- 27) усваја етички кодекс понашања функционера и
- 28) обавља и друге послове утврђене законом и овим статутом.

Састав Скупштине града

Члан 32.

Скупштину града чини 110 одборника које бирају грађани на непосредним изборима, општим правом гласа и тајним гласањем, у складу са законом.

Скупштина града сматра се конституисаном избором председника Скупштине града и постављењем секретара Скупштине града.

Мандат

Члан 33.

Мандат одборника почиње да тече даном потврђивања мандата и траје четири године, односно до престанка мандата одборника тог сазива Скупштине града.

Нespoјивост функција

Члан 34.

Одборник не може бити запослени у Градској управи и лице које именује, односно поставља Скупштина града.

Ако запослени у Градској управи буде изабран за одборника, права и обавезе по основу рада му мирују док траје његов одборнички мандат.

Даном потврђивања одборничког мандата лицима које је именовала, односно поставила Скупштина града, престаје функција на коју су именовани, односно постављени.

Прописи којима се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција, не искључују примену одредаба овог статута о пословима који су одређени као неспојиви са функцијом одборника у Скупштини града.

Кворум за одлучивање

Члан 35.

Скупштина града одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја одборника.

Одлуке се доносе већином гласова присутних одборника, уколико законом или овим статутом није друкчије одређено.

Скупштина града већином гласова од укупног броја одборника доноси: Статут града, буџет, програм развоја Града, генерални план Града и друге урбанистичке планове, регионални просторни план, акт којим се одређују називи улица и других делова Града, усваја етички кодекс понашања функционера и одлучује у другим случајевима утврђеним законом, овим статутом, пословником Скупштине града или када Скупштина града тако одлучи.

Сазивање седнице

Члан 36.

Скупштину града сазива председник Скупштине града, по потреби, а најмање једном у три месеца.

Председник Скупштине града дужан је да закаже седницу на захтев градоначелника, Градског већа или више од једне трећине одборника, у року од пет дана од дана подношења захтева, тако да дан одржавања седнице буде најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Ако председник Скупштине града не закаже седницу у року из става 2. овог члана, седницу може заказати подносилац захтева, а председава одборник кога одреди подносилац захтева.

Председник Скупштине града може одложити седницу коју је сазвао само у случају када не постоји кворум потребан за рад, а у другим случајевима о одлагању седнице одлучује Скупштина града.

Јавност

Члан 37.

Седнице Скупштине града су јавне.

За јавност рада Скупштине града одговоран је председник Скупштине града.

Позив и материјал за седницу Скупштине града достављају се средствима информисања ради упознавања јавности.

Седници Скупштине града могу присуствовати представници средстава информисања, овлашћени представници предлагача, као и друга заинтересована лица

чије присуство одобри председник Скупштине града, у складу са Пословником Скупштине града.

Скупштина града може одлучити да седница Скупштине града не буде јавна из разлога безбедности и других разлога утврђених законом.

Права и дужности одборника

Члан 38.

Право је и дужност одборника да учествује у раду Скупштине града и њених радних тела, извршава поверене задатке, предлаже Скупштини града расправу о одређеним питањима, подноси предлоге одлука и других аката из надлежности Скупштине града, поставља одборничка питања, подноси амандмане на предлог прописа и учествује у другим активностима Скупштине града.

Право је одборника да буде стално и редовно обавештаван о питањима од утицаја за вршење одборничке дужности, да од органа и служби тражи податке који су му потребни за рад, као и стручну помоћ у припремању предлога за Скупштину града.

Права и дужности одборника ближе се уређују Пословником Скупштине града.

Накнада и друга примања одборника

Члан 39.

Одборник Скупштине града има право на накнаду за рад и на друга примања, у складу са одлуком Скупштине града.

Имунитет одборника

Члан 40.

Одборник не може бити позван на кривичну одговорност, притворен или кажњен због изнетог мишљења или давања гласа на седници Скупштине града и радних тела.

Радна тела Скупштине града

Члан 41.

Скупштина града оснива стална радна тела ради разматрања појединих питања из своје надлежности.

Скупштина града, по потреби, оснива повремена радна тела ради разматрања одређеног питања и извршавања одређеног задатка из своје надлежности.

Стална радна тела

Члан 42.

Стална радна тела Скупштине града су савети и комисије.

Скупштина града образује највише 25 сталних радних тела.

Стална радна тела дају мишљење о предлозима одлука и других аката које доноси Скупштина града и обављају друге послове, у складу са Пословником Скупштине града и другим актима Града.

Чланови сталних радних тела бирају се за мандатни период за који је изабрана Скупштина града.

Број и задаци сталних радних тела, као и права и дужности председника и чланова сталних радних тела, утврђују се Пословником Скупштине града.

Избор чланова сталних радних тела

Члан 43.

Скупштина града бира чланове сталног радног тела из састава одборника и грађана, на предлог одборничких група, а сразмерно броју одборника које имају у Скупштини града.

Скупштина града бира из састава одборника више од половине чланова сталног радног тела.

Стално радно тело бира председника и заменика председника из састава одборника.

Повремена радна тела

Члан 44.

Скупштина града, на предлог одборника, градоначелника или Градског већа, оснива повремена радна тела за разматрање одређеног питања, односно за обављање одређеног задатка из надлежности Скупштине.

Чланови повремених радних тела могу бити бирани из састава одборника и грађана. Председника повремених радних тела Скупштина града бира из састава одборника.

Актом о оснивању радног тела из става 1. овог члана одређују се: задаци радног тела, састав и број чланова, време на које се образује или рок за извршење задатака радног тела.

Председник Скупштине града

Члан 45.

Скупштина града има председника.

Председник Скупштине града: организује рад Скупштине града, сазива седнице, предлаже дневни ред, председава седницама, стара се о остваривању јавности рада Скупштине града, потписује акте које доноси Скупштина града и врши друге послове утврђене законом и овим статутом.

Председник Скупштине града бира се из реда одборника, на предлог најмање 1/3 одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине града.

Председник Скупштине може бити на сталном раду у Граду.

**Престанак функције пре
истека времена на које је изабран**
Члан 46.

Председнику Скупштине града може престати функција председника пре истека времена на које је изабран:

1. престанком мандата одборника, у складу са законом,
2. подношењем оставке на функцију председника и
3. разрешењем.

Председник Скупштине града разрешава се на исти начин на који је биран.

Заменик председника Скупштине града
Члан 47.

Председник Скупштине града има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Заменику председника Скупштине града престаје мандат пре истека времена на које је изабран под истим условима као председнику Скупштине града.

Заменик председника Скупштине града бира се и разрешава на исти начин као и председник Скупштине града.

Заменик председника Скупштине може бити на сталном раду у Граду.

Секретар Скупштине града
Члан 48.

Скупштина града има секретара који се стара о обављању стручних послова у вези са сазивањем и одржавањем седница Скупштине града и њених радних тела и руководи административним пословима везаним за њихов рад.

Секретар Скупштине града се поставља на предлог председника Скупштине града, на четири године и може бити поново постављен.

За секретара Скупштине града може бити постављено лице са завршеним правним факултетом, положеним стручним испитом за рад у органима државне управе и радним искуством од најмање три године.

Скупштина града може, на предлог председника Скупштине града, разрешити секретара и пре истека мандата.

Секретар има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Заменик секретара Скупштине града се поставља и разрешава на исти начин и под истим условима као и секретар.

Пословник Скупштине града
Члан 49.

Начин припреме, вођење и рад седнице Скупштине града и друга питања везана за рад Скупштине града и радних тела Скупштине града уређују се њеним пословником.

Пословник доноси Скупштина града већином гласова од укупног броја одборника, на предлог председника Скупштине града, одборничке групе или 30 одборника.

2. Извршни органи Града

Извршни органи
Члан 50.

Извршни органи Града су градоначелник и Градско веће.

2.1. Градоначелник

Избор градоначелника
Члан 51.

Градоначелника бира Скупштина града из реда одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине града.

Градоначелник има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Председник Скупштине града предлаже кандидата за градоначелника.

Кандидат за градоначелника предлаже кандидата за заменика градоначелника из реда одборника, кога бира Скупштина града на исти начин као градоначелника.

Градоначелнику и заменику градоначелника избором на ове функције престаје мандат одборника у Скупштини града.

Градоначелник и заменик градоначелника су на сталном раду у Граду.

Надлежност
Члан 52.

Градоначелник:

1. представља и заступа Град;
2. непосредно извршава и стара се о извршавању одлука и других аката Скупштине града;
3. предлаже начин решавања питања о којима одлучује Скупштина града;
4. наредбодавац је за извршење буџета;

5. усмерава и усклађује рад Градске управе;
6. доноси појединачне и друге акте за које је овлашћен законом, Статутом или одлуком Скупштине града;
7. у име Града закључује колективне уговоре за установе, предузећа и друге јавне службе чији је оснивач Град;
8. оснива локалну службу за инспекцију и ревизију;
9. даје сагласност на опште акте организација чији се рад финансира из буџета Града којима се уређује број и структура запослених и даје сагласност на број и структуру запослених и других лица која се ангажују на остваривању програма или делова програма корисника буџета Града, у складу са законом;
10. утврђује цене, односно даје сагласност на цене производа и услуга из надлежности Града, у складу са законом;
11. одлучује о давању на коришћење, односно у закуп, као и о отказу уговора о давању на коришћење, односно у закуп и стављању хипотеке на непокретности које користе органи Града, у складу са законом;
12. одлучује о прибављању и отуђењу опреме веће вредности, као и превозних средстава за потребе органа Града;
13. одлучује о организовању и спровођењу јавних радова;
14. закључује уговор о донацији од физичког или правног лица;
15. утврђује услове и начин регресирања трошкова боравка деце у предшколским установама;
16. утврђује услове и начин остваривања права на одмор и рекреацију деце у дечјем одмаралишту
17. врши и друге послове утврђене законом, овим статутом и другим актима Града.

2.2. Градско веће

Састав

Члан 53.

Градско веће чине градоначелник, заменик градоначелника, као и чланови Градског већа које бира Скупштина града, на период од четири године, тајним гласањем, већином од укупног броја одборника.

Кандидате за чланове Градског већа предлаже кандидат за градоначелника.

Када одлучује о избору градоначелника, Скупштина града истовремено одлучује о избору заменика градоначелника и чланова Градског већа.

Градоначелник је председник Градског већа.

Заменик градоначелника је члан Градског већа по функцији.

Скупштина града, на предлог градоначелника, бира 13 чланова Градског већа.

Чланови Градског већа које бира Скупштина града не могу истовремено бити и одборници, а могу бити задужени за једну или више области из надлежности Града.

Одборнику који буде изабран за члана Градског већа престаје одборнички мандат.

Чланови Градског већа могу бити на сталном раду у Граду.

Надлежност

Члан 54.

Градско веће:

1) предлаже Статут града, буџет и друге одлуке и акте које доноси Скупштина града;

2) доноси одлуку о привременом финансирању у случају да Скупштина града не донесе буџет пре почетка фискалне године;

3) даје сагласност на годишњи програм пословања јавног предузећа чији је оснивач Град;

4) разматра извештаје о раду и даје сагласност на програм рада корисника буџета;

5) врши надзор над радом Градске управе, поништава или укида акте Градске управе који нису у сагласности са законом, овим статутом или другим општим актом који доноси Скупштина града;

6) решава у управном поступку у другом степену о правима и обавезама грађана, предузећа и установа и других организација из надлежности Града;

7) стара се о извршавању поверених надлежности из оквира права и дужности Републике;

8) доноси општа акта када је на то овлашћено законом или прописом Града;

9) покреће поступак за оцену уставности или законитости закона или другог општег акта Републике Србије којим се повређује право на локалну самоуправу;

10) подноси жалбу Уставном суду Републике Србије ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа Града онемогућава вршење надлежности Града;

11) утврђује предлог концесионог акта и закључује уговор о концесији;

12) поставља и разрешава начелника и заменика начелника Градске управе;

Положај градоначелника у Градском већу

Члан 55.

Градоначелник, као председник Градског већа, представља Градско веће, сазива и води његове седнице.

Градоначелник, као председник Градског већа, одговоран је за законитост рада Градског већа.

Градоначелник, као председник Градског већа, дужан је да обустави од примене акт Градског већа за који сматра да није сагласан закону.

Начин одлучивања

Члан 56.

Градско веће може да одлучује ако седници присуствује већина од укупног броја његових чланова.

Градско веће одлучује већином гласова од укупног броја чланова, ако законом или овим статутом није предвиђена друга већина

Пословник Градског већа

Члан 57.

Организација, начин рада и одлучивања Градског већа, ближе се уређује пословником о раду, у складу са законом и овим статутом.

Подношење извештаја Скупштини града

Члан 58.

Градоначелник и Градско веће редовно извештавају Скупштину града, по сопственој иницијативи или на њен захтев, о извршавању одлука и других аката Скупштине града, а најмање два пута годишње.

Разрешење градоначелника

Члан 59.

Градоначелник може бити разрешен пре истека времена на које је биран, на образложени предлог најмање трећине одборника, на исти начин на који је изабран.

О предлогу за разрешење градоначелника мора се расправљати и одлучивати у року од 15 дана од дана достављања предлога председнику Скупштине града.

Ако Скупштина града не разреши градоначелника, одборници који су поднели предлог за разрешење не могу поново предложити разрешење градоначелника, пре истека рока од шест месеци од одбијања претходног предлога.

Дејство оставке или разрешење градоначелника

Члан 60.

Разрешењем или оставком градоначелника престаје мандат заменика градоначелника и Градског већа.

Градоначелник, заменик градоначелника или члан Градског већа који су разрешени или су поднели оставку, остају на дужности и врше текуће послове до избора новог градоначелника, заменика градоначелника или члана Градског већа.

Заменик градоначелника, односно члан Градског већа, могу бити разрешени пре истека времена на које су бирани, на предлог градоначелника или најмање једне трећине одборника, на исти начин на који су изабрани.

Истовремено са предлогом за разрешење заменика градоначелника или члана Градског већа, градоначелник је дужан да Скупштини града поднесе предлог за избор новог заменика градоначелника или члана Градског већа, која истовремено доноси одлуку о разрешењу и избору.

**Престанак мандата извршних органа Града због
престанка мандата Скупштине града**
Члан 61.

Престанком мандата Скупштине града престаје мандат извршних органа Града, с тим да они врше текуће послове из своје надлежности до ступања на дужност нових извршних органа, односно председника и чланова привременог органа ако је Скупштини града мандат престао због распуштања.

3. Градска управа

Градска управа
Члан 62.

За вршење управних послова у оквиру права и дужности Града и одређених стручних послова за потребе Скупштине града, градоначелника и Градског већа, образује се Градска управа као јединствен орган Града.

Надлежност
Члан 63.

Градска управа:

- 1) припрема прописе и друге акте које доносе Скупштина града, градоначелник и Градско веће;
- 2) извршава одлуке и друге акте Скупштине града, градоначелника и Градског већа;
- 3) решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана, предузећа, установа и других организација у управним стварима из надлежности Града;
- 4) обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката Скупштине града;
- 5) извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено Граду;
- 6) обавља стручне и друге послове које утврде Скупштина града, градоначелник и Градско веће.

Градска управа најмање два пута годишње доставља Скупштини града, градоначелнику и Градском већу извештај о раду на извршавању послова из надлежности града и поверених послова.

Руковођење Градском управом
Члан 64.

Градском управом руководи начелник.

За начелника Градске управе може бити постављено лице које има завршен правни факултет, положен испит за рад у органима државне управе и најмање пет година радног искуства у струци.

Начелника Градске управе поставља Градско веће, на основу јавног огласа, на пет година.

Начелник Градске управе има заменика који га замењује у случају његове одсутности или спречености да обавља своју дужност.

Заменик начелника се поставља на исти начин и под истим условима као начелник.

Унутрашње организационе јединице

Члан 65.

У Градској управи, за вршење сродних послова, образују се унутрашње организационе јединице.

Руководиоце унутрашњих организационих јединица у Градској управи распоређује начелник Градске управе.

Одговорност за рад

Члан 66.

Начелник Градске управе за свој рад и рад Градске управе одговара Скупштини града и Градском већу, у складу са овим статутом и актом о организацији Градске управе.

Начелник Градске управе може бити разрешен на образложени предлог градоначелника или пет чланова Градског већа.

Градско веће је дужно да размотри одговорност начелника Градске управе ако Скупштина града не прихвати извештај о раду Градске управе или ако начелник не достави извештај о раду у складу са чланом 63. овог статута.

Помоћници градоначелника

Члан 67.

За обављање послова помоћника градоначелника у области економског развоја, у Градској управи се поставља градски менаџер.

За обављање послова помоћника градоначелника у области урбанизма, у Градској управи се поставља градски архитекта.

Актом о организацији Градске управе може се предвидети да се у Градској управи постављају помоћници градоначелника и за друге области (саобраћај, здравствена заштита, заштита животне средине и друго).

Помоћници градоначелника покрећу иницијативе, предлажу пројекте и дају мишљења у вези са питањима која су од значаја за развој Града у областима за које су постављени и врше друге послове утврђене актом о организацији Градске управе.

Помоћнике градоначелника поставља и разрешава градоначелник.

У Градској управи може бити постављено највише пет помоћника градоначелника, укључујући градског менаџера и градског архитекту,

Уређење Градске управе

Члан 68.

Акт о организацији Градске управе доноси Скупштина града на предлог Градског већа.

Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији Градске управе доноси начелник Градске управе уз сагласност Градског већа.

Овлашћења у вршењу управног надзора

Члан 69.

Градска управа у обављању управног надзора може:

- 1) наложити решењем извршење мера и радњи у одређеном року;
- 2) изрећи мандатну казну;
- 3) поднети пријаву надлежном органу за учињено кривично дело или привредни преступ и поднети захтев за покретање прекршајног поступка;
- 4) издати привремено наређење, односно забрану;
- 5) обавестити други орган, ако постоје разлози, за предузимање мера за које је тај орган надлежан;
- 6) предузети и друге мере за које је овлашћена законом, прописом или општим актом.

Овлашћења и организација за обављање послова из става 1. овог члана, ближе се уређују одлуком Скупштине града.

Примена прописа о управном поступку

Члан 70.

У поступку пред Градском управом, у којем се решава о правима, обавезама и интересима грађана и правних лица, примењују се прописи о управном поступку.

Послове Градске управе који се односе на остваривање права, обавеза и интереса грађана и правних лица могу обављати лица која имају прописану школску спрему, положен стручни испит за рад у органима државне управе и одговарајуће радно искуство, у складу са законом и другим прописом.

Сукоб надлежности

Члан 71.

Градско веће решава сукоб надлежности између Градске управе и других ималаца јавних овлашћења кад на основу одлуке Скупштине града одлучују о појединим правима грађана, правних лица или других странака.

Начелник управе решава сукоб надлежности између унутрашњих организационих јединица.

Изузеће

Члан 72.

О изузећу начелника Градске управе решава Градско веће.

О изузећу службеног лица у Градској управи решава начелник.

Градско јавно правобранилаштво

Члан 73.

Послове правне заштите имовинских права и интереса Града обавља Градско јавно правобранилаштво.

Делокруг, организација и рад Градског јавног правобранилаштва уређује се посебном одлуком Скупштине града.

V – ГРАДСКА ОПШТИНА

Положај градске општине

Члан 74.

Градска општина, на свом подручју, врши послове из надлежности Града одређене овим статутом.

У вршењу послова из става 1. овог члана, градска општина се стара о потребама и интересима грађана са свог подручја, истовремено уважавајући интерес грађана са подручја других градских општина и Града у целини.

Градска општина има својство правног лица.

Градска општина има статут као највиши правни акт градске општине.

Статутом градске општине, у складу са овим статутом, уређују се нарочито: права и дужности градске општине и начин, услови и облици њиховог остваривања, симболи и празник градске општине, број одборника скупштине градске општине, организација и рад органа и служби, начин управљања грађана пословима из надлежности градске општине, оснивање и рад месне заједнице и других облика месне самоуправе и друга питања од значаја за градску општину.

Статут градске општине доноси скупштина градске општине већином гласова од укупног броја одборника.

Статут градске општине мора бити у сагласности са овим статутом.

Градска општина доноси прописе и друге опште акте у оквиру права и дужности градске општине утврђених овим статутом.

Акти градске општине из става 8. овог члана морају бити у складу са овим статутом и другим општим актима Града.

Симболи и празник градске општине

Члан 75.

Градска општина може имати своје симболе, празник и славу градске општине.

Симболи и празник градске општине уређују се статутом градске општине, на начин и у поступку који је законом утврђен за јединице локалне самоуправе.

Симболи градских општина морају се међусобно разликовати.

Сарадња и удруживање градских општина

Члан 76.

Градске општине међусобно сарађују.

Градске општине могу остваривати сарадњу у областима од заједничког интереса и са градским општинама других градова и јединицама локалне самоуправе у земљи и учлањивати се у асоцијације градских општина, односно јединица локалне самоуправе, у складу са законом.

Градска општина може остваривати сарадњу у областима од заједничког интереса са одговарајућим територијалним заједницама и јединицама локалне самоуправе у другим државама, у оквиру спољне политике Републике Србије, под условима и на начин предвиђен законом за јединице локалне самоуправе.

Органи градске општине могу сарађивати са невладиним, хуманитарним и другим организацијама, када је то у интересу градске општине и становника са њеног подручја.

Послови градске општине

Члан 77.

Градска општина, у складу са законом и овим статутом, преко својих органа:

1. доноси статут, буџет и завршни рачун буџета градске општине;
2. доноси програме и спроводи пројекте развоја градске општине и стара се о унапређењу општег оквира за привређивање у градској општини, у складу са актима Града;
3. оснива месну заједницу и друге облике месне самоуправе, по прибављеном мишљењу грађана, у складу са законом, овим статутом и актима градске општине;
4. даје мишљење на просторне и урбанистичке планове које доноси Град;
5. даје грађевинско земљиште у закуп, у складу са законом и одлуком Града, ради изградње објеката бруто површине до 800 м² (по ЈУС-у);
6. доноси решење у првом степену за изградњу и реконструкцију објеката до 800 м² бруто површине (по ЈУС-у) и претварању заједничких просторија у стамбени, односно пословни простор и за те објекте издаје потврду о усклађености идејног пројекта са издатим изводом из урбанистичког плана, односно актом о урбанистичким условима;

7. одлучује о постављању привремених објеката на јавним површинама (киосци, летње баште, покретне тезге и сл), у складу са прописом Града;
8. спроводи поступак исељења бесправно усељених лица у станове и заједничке просторије у стамбеним зградама;
9. стара се о одржавању комуналног реда у градској општини и спроводи прописе којима се уређује комунални ред, у складу са законом и актима Града;
10. уређује и обезбеђује коришћење пословног простора којим управља, утврђује висину накнаде за коришћење пословног простора и врши надзор над коришћењем пословног простора, у складу са законом;*
11. стара се о изградњи, одржавању, управљању и коришћењу сеоских, пољских и других некатегорисаних путева;
12. прати стање и предузима мере за заштиту и унапређење животне средине на свом подручју, доноси и спроводи акционе и санационе планове од значаја за заштиту животне средине на свом подручју, у складу са актима Града и стара се и обезбеђује услове за очување, коришћење и унапређење подручја са природним лековитим својствима;
13. прати стање и стара се о опремању и одржавању (осим капиталног) децјих вртића и основних и средњих школа; обезбеђује остваривање појединих права у области основног и средњег образовања (превоз запослених, превоз ученика до школе под условима утврђеним законом, превоз ученика на републичка такмичења), прати упис у први разред основне или специјалне школе и редовно похађање наставе у основним школама и покреће прекршајни поступак против родитеља, односно старатеља, у складу са законом; у сарадњи са образовно-васпитном установом утврђује мере и активности заштите и безбедности деце, односно ученика за време остваривања образовно васпитног рада и других активности које организује установа, у складу са законом;
14. подстиче развој културно-уметничког стваралаштва и аматеризма на свом подручју, обезбеђује услове за одржавање културних манифестација од значаја за градску општину и у циљу задовољавања потреба грађана са свог подручја може оснивати установе културе;
15. прати потребе и стара се о задовољавању потреба грађана у области физичке културе и спорта на подручју градске општине; организује одржавање спортских такмичења и манифестација од значаја за градску општину; подстиче и прати програме омладинских организација на свом подручју и у циљу задовољавања потреба грађана са свог подручја може оснивати установе у области спорта и физичке културе;
16. стара се о развоју угоститељства, занатства, туризма и трговине на свом подручју и може основати туристичку организацију ради промовисања туризма на свом подручју;
17. спроводи мере заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта на свом подручју утврђене актима Града;

---

* Питања везана за пословни простор и другу имовину градске општине зависиће од решења која буде садржао Закон о јавној својини, чија припрема је у току.

18. предлаже мере за уређење и одржавање спољног изгледа стамбених и пословних објеката, зелених површина, дечјих игралишта, објеката јавне расвете и саобраћајних знакова и сл;
19. управља имовином градске општине, користи средства у државној својини и стара се о њиховом очувању и увећању у складу са законом;*
20. организује вршење послова правне заштите својих права и интереса;
21. обезбеђује пружање правне помоћи грађанима за остваривање њихових права;
22. образује органе, организације и службе за потребе градске општине и уређује њихову организацију и рад и оснива јавна предузећа и друге организације у складу са овим статутом и статутом градске општине;
23. уређује организацију и рад мировних већа;
24. помаже развој различитих облика самопомоћи и солидарности са лицима са посебним потребама, као и са лицима која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима и подстиче активности и пружа помоћ организацијама инвалида и другим социјално-хуманитарним организацијама на свом подручју;
25. стара се о остваривању, заштити и унапређењу људских права и индивидуалних и колективних права припадника националних мањина и етничких група;
26. може да установи заштитника грађана за градску општину;
27. стара се о јавном обавештавању о питањима од значаја за живот и рад грађана на свом подручју;
28. прописује прекршаје за повреде прописа градске општине;
29. уређује и обезбеђује употребу имена, грба и другог симбола градске општине;
30. извршава прописе и опште акте Града и градске општине,
31. обавља и друге послове од непосредног интереса за грађане, у складу са законом, овим статутом, другим прописима Града и статутом градске општине.

Градске општине Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин, осим послова из става 1. овог члана:

- обезбеђују услове за обављање и развој комуналних делатности и за њихово обављање могу оснивати јавна предузећа
- одлучују о називима улица, тргова, заселака и других делова насељених места на свом подручју, у складу са законом и прописима Града.

Вршење послова градске општине

Члан 78.

Послове градске општине врше органи градске општине.

---

* Важи напомена дата за тач. 10 овог члана.

Грађани учествују у вршењу послова градске општине, преко изабраних одборника скупштине градске општине, путем грађанске иницијативе, збора грађана и референдума, у складу са Уставом, законом, овим статутом и актима градске општине.

Органи градске општине

Члан 79.

Органи градске општине су:

- скупштина градске општине,
- председник градске општине,
- веће градске општине,
- управа градске општине.

Надлежност органа градске општине уређује се статутом градске општине, у складу са законом и овим статутом.

Скупштина градске општине

Члан 80.

Скупштина градске општине има од 19 до 75 одборника.

Грађани бирају одборнике скупштине градске општине на непосредним изборима, тајним гласањем, на четири године, сходном применом закона којим се уређују локални избори.

Изборе за одборнике скупштине градске општине расписује председник Скупштине града.

Председник, заменик председника и секретар и заменик секретара скупштине градске општине

Члан 81.

Скупштина градске општине има председника кога на предлог најмање једне трећине одборника бира из састава одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника.

Председник скупштине градске општине има заменика који га замењује у случају одсутности или спречености да обавља своју дужност.

Заменик председника скупштине бира се на исти начин као председник скупштине.

Председник и заменик председника скупштине могу бити разрешени и пре истека времена на које су изабрани, на исти начин на који су бирани.

Скупштина градске општине има секретара кога, на предлог председника скупштине, поставља на четири године и може бити поново постављен.

За секретара може бити постављено лице са завршеним правном факултетом, положеним стручним испитом за рад у органима управе и радним искуством од најмање три године.

Скупштина градске општине може, на предлог председника скупштине, разрешити секретара и пре истека времена на који је изабран.

Секретар може имати заменика који се поставља и разрешава на исти начин и под истим условима као секретар.

Извршни органи градске општине

Члан 82.

Извршни органи градске општине су председник градске општине и веће градске општине.

Председник градске општине

Члан 83.

Председника градске општине бира скупштина градске општине, из реда одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника.

Председник градске општине има заменика који га замењује у случају његове одсутности и спречености да обавља своју дужност.

Председник скупштине градске општине предлаже кандидата за председника градске општине.

Кандидат за председника градске општине предлаже кандидата за заменика председника градске општине из реда одборника, кога бира скупштина градске општине на исти начин као председника градске општине.

Председнику и заменику председника градске општине избором на ове функције престаје мандат одборника у скупштини градске општине.

Председник градске општине и заменик председника градске општине су на сталном раду у градској општини.

Веће градске општине

Члан 84.

Веће градске општине чине председник градске општине, заменик председника градске општине и највише 11 чланова које бира скупштина градске општине на период од четири године, тајним гласањем, већином од укупног броја одборника скупштине градске општине.

Председник градске општине је председник већа градске општине.

Кандидате за чланове већа градске општине предлаже кандидат за председника градске општине.

Када одлучује о избору председника и заменика председника градске општине скупштина општине истовремено одлучује и о избору чланова већа градске општине.

Број чланова већа градске општине, које скупштина градске општине бира на предлог председника градске општине, утврђује се статутом градске општине.

Чланови већа градске општине које бира скупштина градске општине не могу истовремено бити и одборници, а могу бити задужени за једну или више области из надлежности градске општине.

Одборнику који буде изабран за члана већа градске општине престаје одборнички мандат.

Чланови већа градске општине могу бити на сталном раду у општини.

Управа градске општине

Члан 85.

Управа градске општине образује се као јединствен орган.

За вршење сродних послова, у управи градске општине могу се образовати унутрашње организационе јединице.

Управом градске општине руководи начелник.

За начелника управе градске општине може бити постављено лице које има завршен правни факултет, положен испит за рад у органима државне управе и најмање 5 година радног искуства у струци.

Начелника управе градске општине поставља веће градске општине, на основу јавног огласа, на пет година.

Начелник управе градске општине може имати заменика који га замењује у случају одсутности или спречености да обавља своју дужност. Заменик начелника поставља се на исти начин и под истим условима као начелник управе градске општине.

Руководиоце унутрашњих организационих јединица у управи градске општине распоређује начелник.

Статутом градске општине може се предвидети да се у управи градске општине постављају помоћници председника градске општине за поједине области.

У управи градске општине може бити постављено највише три помоћника председника градске општине.

Уређење управе градске општине

Члан 86.

Организација управе градске општине, као и унутрашње уређење и систематизација управе градске општине уређује се актима градске општине, у складу са законом, овим статутом и статутом градске општине.

VI – МЕЂУСОБНИ ОДНОСИ ОРГАНА ГРАДА И ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

Сарадња органа Града и градских општина

Члан 87.

Односи органа Града и градских општина, као и међусобни односи органа градских општина у остваривању својих права и дужности утврђених законом и овим статутом, заснивају се на сарадњи и договарању.

У вршењу послова Града, органи Града:

1. обавештавају органе и службе градске општине, по сопственој иницијативи или на њихов захтев, о питањима од непосредног интереса за остваривање локалне самоуправе у Граду и за рад органа градске општине;
2. пружају стручну помоћ органима и службама градске општине у обављању њихових послова;
3. траже извештаје, податке и обавештења о обављању послова градске општине.

Органи градске општине, у вршењу својих послова:

1. дају органима Града иницијативе за уређивање или доношење, односно измену прописа из надлежности Града и за предузимање мера од значаја за остваривање права и дужности градске општине;
2. траже мишљење од надлежног органа Града о примени прописа и других општинских аката Града;
3. учествују у припремању прописа Града чија је садржина од посебног значаја за остваривање права и дужности градске општине и рад органа градске општине;
4. врше и друге послове у складу са овим статутом и другим прописима.

Надзор над радом и актима органа градске општине Члан 88.

Органи Града врше надзор над радом и актима органа градске општине у вршењу послова Града који су овим статутом пренети градској општини.

Надлежни орган градске општине је дужан да органу Града који врши надзор над радом и актима тог органа, благовремено достави тражене податке, списе и исправе.

За достављање тражених података, списа и исправа одговоран је председник градске општине, односно секретар скупштине градске општине ако се надзор врши над радом и актима скупштине градске општине.

Поступање органа Града у случају невршења послова градске општине Члан 89.

Када орган градске општине не врши послове утврђене овим статутом дуже од месец дана, одговарајући орган Града упозориће на то орган градске општине.

Ако орган градске општине и даље не врши те послове дуже од месец дана од достављања упозорења, Скупштина града, односно орган који она овласти, преузеће обављање тих послова, а градској општини ће се обуставити финансијска средства за обављање тих послова.

Истовремено са преузимањем послова, орган Града који је преузео обављање послова, са надлежним органом градске општине, предузеће потребне мере ради стварања услова за обављање тих послова у градској општини.

**Поступање органа Града у случају
несагласности статута градске општине са Статутом града
Члан 90.**

Када Скупштина града оцени да статут градске општине није у сагласности са Статутом града, указаће на то скупштини градске општине и затражити да у року који утврди Скупштина града усагласи статут градске општине са Статутом града.

Ако Скупштина градске општине не поступи у складу са ставом 1. овог члана, Скупштина града покренуће поступак пред Уставним судом за оцену законитости статута градске општине и и затражити обуставу од извршења појединачног акта или радње органа градске општине донетог, односно предузете на основу тог статута, ако би њиховим извршавањем могле наступити неотклоњиве штетне последице.

**Поступање органа Града у случају
несагласности општег акта градске општине
са Статутом града или другим општим актом Града
Члан 91.**

Ако општи акт органа градске општине није у сагласности са Статутом или другим општим актом Града, градоначелник, на предлог Градске управе, упозориће на то орган градске општине који је донео тај акт и затражити да га стави ван снаге.

Ако орган градске општине не поступи у складу са ставом 1. овог члана у року од месец дана од дана достављања упозорења, Скупштина града, на предлог градоначелника, обуставиће од извршења тај акт решењем које се објављује у „Службеном листу града Београда“.

Скупштина града, истовремено са доношењем решења из става 2. овог члана, покренуће поступак пред Уставним судом за оцену законитости тог акта и затражити обуставу од извршења појединачног акта или радње органа градске општине донетог, односно предузете на основу тог акта, ако би њиховим извршавањем могле наступити неотклоњиве штетне последице.

(Напомена: односи се на ситуацију када градска општина донесе општи акт из надлежности Града или прекорачи овлашћење дато актом Града)

**Покретање поступка за оцену уставности
и законитости општег акта градске општине
Члан 92.**

Када Градска управа сматра да општи акт органа градске општине није у складу са законом, дужна је да иницира покретање поступка за оцену сагласности тог акта са законом пред Уставним судом и затражи обуставу од извршења појединачног акта или радње која је предузета на основу општег акта чија се законитост оцењује, ако би њиховим извршавањем могле наступити неотклоњиве штетне последице.

**Укидање или поништавање
појединачног акта органа градске општине**
Члан 93.

Када појединачни акт органа градске општине, против којег није обезбеђена судска заштита, није у сагласности са Статутом града и другим општим актом Града, градоначелник, на предлог Градске управе, предложиће скупштини градске општине да тај акт укине или поништи.

Ако скупштина градске општине не поступи у складу са ставом 1. овог члана у року од месец дана од дана достављања предлога, Скупштина града, на предлог градоначелника укинуће или поништити тај акт.

**Распуштање скупштине
градске општине**
Члан 94.

Скупштина градске општине може се распустити ако:

- не заседа дуже од три месеца,
- не изабере председника градске општине и веће градске општине у року од месец дана од дана конституисања скупштине градске општине или од дана њиховог разрешења, односно подношења оставке,
- не донесе статут у року утврђеном овим статутом и
- не донесе буџет у року утврђеном законом.

Одлуку о распуштању скупштине градске општине доноси Скупштина града већином гласова од укупног броја одборника Скупштине, на предлог Градског већа.

Председник Скупштине града расписује изборе за одборнике скупштине градске општине у року од два месеца од ступања на снагу одлуке о распуштању скупштине градске општине.

Мандат одборника изабраних на изборима из става 3. овог члана траје четири године.

До конституисања скупштине и извршних органа градске општине, текуће и неодложне послове из надлежности скупштине и извршних органа обавља привремени орган градске општине, који чине председник и четири члана.

Привремени орган образује Скупштина града актом из става 2. овог члана водећи рачуна о политичком саставу распуштене скупштине градске општине,.

**Одређивање привременог органа
кад скупштина градске општине није изабрана или конституисана**
Члан 95.

Ако се у градској општини не спроведу избори за одборнике или ако се после спроведених редовних избора не конституише скупштина у року од два месеца од објављивања резултата избора, Скупштина града именује привремени орган из члана 94. ст. 5. овог статута, који обавља текуће и неодложне послове из надлежности скупштине и извршних органа градске општине.

Председник Скупштине града доноси одлуку о расписивању нових избора за скупштину градске општине у року од месец дана од дана одређеног за одржавање избора, односно за конституисање скупштине.

Мандат одборника скупштине градске општине изабраних на изборима из става 2. овог члана траје до истека мандата одборника изабраних на редовним изборима.

**Поступање органа градске општине
кад орган Града не врши послове из своје надлежности**

Члан 96.

Када орган Града не врши послове утврђене овим статутом, скупштина градске општине може затражити од надлежног органа Града да поступа у складу са овим статутом.

Ако орган Града и после упозорења не врши те послове дуже од месец дана, скупштина градске општине може да затражи да Влада Републике Србије предузме мере у складу са законом.

**VII-ФИНАНСИРАЊЕ ПОСЛОВА ГРАДА
И ГРАДСКИХ ОПШТИНА**

**Финансирање послова и
расподела средстава између града и градских општина**

Члан 97.

За обављање послова из надлежности Града утврђених Уставом и законом, као и за обављање законом поверених послова из оквира права и дужности Републике, Граду припадају приходи и примања утврђени законом.

Средства из става 1. овог члана распоређују се Граду и градским општинама сразмерно врсти и обиму послова које обављају, одлуком Скупштине града, која се доноси за календарску годину.

**Извори средстава и ненаменски
карактер средстава**

Члан 98.

Послови града финансирају се из изворних и уступљених прихода, трансфера, примања по основу задуживања и других прихода и примања утврђених законом.

Приходи из става 1. овог члана су општи приход буџета Града и буџета градских општина, осим оних чији је наменски карактер утврђен законом.

Средства буџета Града, односно градске општине, користе се у складу са законом и одлуком о буџету Града, односно градске општине.

**Извршење прихода буџета градске општине
чија је намена утврђена законом
Члан 99.**

Приходи буџета градске општине чија је намена утврђена законом (у даљем тексту: наменски приходи буџета), користе се према програму који доноси надлежни орган градске општине за календарску годину (у даљем тексту: годишњи програм).

Годишњи програм мора бити усклађен са програмом развоја Града, односно одговарајуће делатности и динамиком финансирања утврђеном тим актима Града.

Председник градске општине је дужан да градоначелнику, преко организационе јединице Градске управе надлежне за финансије, доставља тромесечни извештај о извршењу наменских прихода буџета.

Када градоначелник, на основу извештаја председника градске општине и мишљења организационе јединице Градске управе из става 3.овог члана, оцени да се наменски приходи буџета троше супротно одлуци о буџету градске општине, односно годишњем програму, наложиће надлежној служби да изврши контролу наменског трошења тих прихода.

Када градоначелник, на основу извештаја председника градске општине и мишљења организационе јединице Градске управе из става 3.овог члана, оцени да се наменски приходи буџета не троше ефикасно или ефективно, упозориће на то председника градске општине и истовремено му одредити рок у коме је дужан да обезбеди ефикасно и ефективно трошење наменских прихода буџета.

У случају да председник градске општине и после упозорења не обезбеди ефикасно и ефективно трошење наменских прихода буџета, градоначелник може привремено обуставити прилив наменских прихода буџета градској општини, о чему обавештава скупштину градске општине ради предузимања одговарајућих мера. О привременој обустави прилива наменских средстава буџета градској општини, градоначелник обавештава Скупштину града на првој наредној седници.

**Располагање приходима и примањима
и задуживање Града
Члан 100.**

Град самостално располаже приходима и примањима који му припадају, у складу са одлуком о буџету Града.

Град се може задуживати и закључивати уговоре о кредиту, у складу са законом.

**Буџет и завршни рачун буџета Града
Члан 101.**

Град има буџет у којем се исказују сви његови приходи и примања, расходи и издаци.

Буџет Града израђује се на начин предвиђен законом и доноси се за једну календарску годину.

По истеку године за коју је буџет донет, Скупштина града доноси завршни рачун буџета Града, у складу са законом.

Буџет Града и завршни рачун буџета Града доступни су јавности.

Одговорност за извршење буџета

Члан 102.

За извршење буџета Града, градоначелник одговара Скупштини града.

Градска управа обавезна је да редовно прати извршење буџета и најмање два пута годишње обавештава градоначелника.

Надзор над наменским коришћењем средстава корисника буџета

Члан 103.

Град врши надзор над наменским коришћењем средстава корисника буџета Града.

Сагласност на број и структуру запослених код корисника буџета града

Члан 104.

Град даје сагласност на опште акте организација чији се рад финансира из буџета Града којима се уређују број и структура запослених и даје сагласност на број и структуру запослених и других лица која се ангажују на остваривању програма или делова програма корисника буџета Града, у складу са законом.

Увођење самодоприноса

Члан 105.

За финансирање одређених потреба, односно за реализацију одређених пројеката на територији Града или на делу територије Града, може се расписати самодопринос.

Одлуку о увођењу самодоприноса доносе грађани референдумом, у складу са законом и овим статутом, односно статутом градске општине.

Утврђивање предлога одлуке

Члан 106.

Предлог одлуке о увођењу самодоприноса за територију Града или за подручје више градских општина утврђује Скупштина града.

Предлог одлуке о увођењу самодоприноса за подручје или део подручја градске општине утврђује скупштина градске општине.

Иницијативу за доношење одлуке из става 1. овог члана може поднети најмање једна трећина одборника Скупштине града, скупштина градске општине, Градско веће и грађани путем грађанске иницијативе.

Иницијатива за доношење одлуке из става 2. овог члана, подноси се на начин и по поступку предвиђеном статутом градске општине.

Уз иницијативу се подноси и програм којим се утврђују извори, намена и начин обезбеђивања укупних финансијских средстава за реализацију пројекта који је предмет одлуке.

По примљеној уредној иницијативи, Скупштина града одлучује о покретању поступка за увођење самодоприноса већином гласова од укупног броја одборника.

Када Скупштина града прихвати иницијативу за увођење самодоприноса, доноси закључак којим истовремено одређује рок за припрему нацрта одлуке о увођењу самодоприноса и рок и начин организовања јавне расправе.

Предлог одлуке о увођењу самодоприноса Скупштина града, односно скупштина градске општине утврђује већином гласова од укупног броја одборника скупштине, по поступку предвиђеном за доношење статута, по претходно одржаној јавној расправи.

**Доношење одлуке
о увођењу самодоприноса
Члан 107.**

Одлуку о увођењу самодоприноса доносе грађани који имају изборно право и пребивалиште на подручју на којем се средства прикупљају.

Одлуку из става 1. овог члана доносе и грађани који немају изборно право и пребивалиште на подручју на којем се средства прикупљају ако на том подручју имају непокретну имовину, а средствима самодоприноса се побољшавају услови коришћења те имовине.

Одлука се сматра донетом када се за њу изјасни већина од укупног броја грађана из ст. 1. и 2. овог члана.

**Објављивање одлуке
о увођењу самодоприноса
Члан 108.**

Одлука о увођењу самодоприноса се објављује на начин на који се објављују акти Града и градске општине.

Одлука из става 1. овог члана, са списком грађана који су у обавези да плаћају самодопринос, доставља се исплатиоцу чије је седиште ван подручја на којем се средства прикупљају.

**Наменски карактер
средстава самодоприноса**
Члан 109.

Новчана средства која се прикупљају на основу одлуке о самодоприносу приход су буџета и строго су наменског карактера.

**VIII – НЕПОСРЕДНО УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА
У ОБАВЉАЊУ ПОСЛОВА ГРАДА**

Облици непосредне самоуправе
Члан 110.

Грађани који имају бирачко право и пребивалиште на територији Града учествују у одлучивању о пословима Града: остваривањем грађанске иницијативе, на зборовима грађана и референдумом, у складу са законом и овим статутом.

Грађанска иницијатива
Члан 111.

Грађани путем грађанске иницијативе предлажу Скупштини града доношење акта којим ће уредити одређено питање из надлежности Града, промену Статута или других аката и расписивање референдума у складу са законом и овим статутом.

Градска управа пружа стручну помоћ грађанима приликом формулисања предлога садржаног у иницијативи из става 1. овог члана.

За пуноважно покретање грађанске иницијативе потребан је потпис најмање 30.000 бирача, који су уписани у бирачки списак на дан предаје иницијативе, ако законом или овим статутом није утврђен други број.

Садржина грађанске иницијативе
Члан 112.

Грађани учествују у грађанској иницијативи потписивањем одговарајућег предлога.

Предлог из става 1. овог члана мора бити образложен и сачињен тако да се из њега јасно виде правци промена, односно решења о којима Скупштина града треба да се изјасни.

Иницијативни одбор
Члан 113.

Ради остваривања грађанске иницијативе грађани образују иницијативни одбор који има 5 чланова који имају бирачко право.

Иницијативни одбор може образовати посебне одборе за прикупљање потписа, у складу са законом.

Иницијативни одбор доставља листу потписника грађанске иницијативе Скупштини града.

Поступање Скупштине града по иницијативи

Члан 114.

Скупштина града дужна је да одржи расправу о предлогу и да достави образложен одговор грађанима у року од 60 дана од дана добијања предлога.

Збор грађана

Члан 115.

Збор грађана расправља и даје предлоге о питањима из надлежности органа Града.

Сазивање збора

Члан 116.

Збор грађана сазива се за подручје месне заједнице или другог облика месне самоуправе.

Збор грађана сазива председник месне заједнице, односно другог облика месне самоуправе или лице овлашћено актом месне заједнице, односно другог облика месне самоуправе, најмање 15 дана пре одржавања збора (у даљем тексту: сазивач).

Сазивач је дужан да сазове збор грађана на захтев 10% бирача са пребивалиштем на подручју за које се сазива збор грађана.

Предлог за сазивање збора може упутити орган Града надлежан за одлучивање о питању које се разматра на збору.

О сазваном збору грађани се обавештавају истицањем акта о сазивању збора на огласним таблама на подручју месне заједнице, односно другог облика месне самоуправе или на други уобичајен начин.

Сазивач је обавезан да обавести Градску управу, као и управу градске општине о одржавању збора.

Рад збора и утврђивање ставова збора

Члан 117.

Збором грађана председава сазивач или лице које он овласти.

Збор грађана разматра предлоге и заузима ставове о њима ако му присуствује већина грађана која има бирачко право са подручја месне заједнице за коју је сазван збор.

Збор грађана већином гласова присутних грађана усваја захтеве и предлоге и упућује их надлежним органима Града.

Начин рада и начин утврђивања ставова збора уређују се одлуком Скупштине града.

Градска управа дужна је да пружи стручну помоћ грађанима приликом формулисања предлога, односно захтева збора грађана, а пре њиховог упућивања надлежним органима Града.

**Поступање надлежног органа Града
по одржаном збору
Члан 118.**

Органи Града дужни су да у року од 60 дана од дана одржавања збора грађана, размотре захтеве и предлоге грађана, заузму став о њима, односно донесу одговарајућу одлуку или меру и о томе обавесте грађане.

**Референдум
Члан 119.**

Скупштина града може на сопствену иницијативу да распише референдум о питањима из своје надлежности, већином гласова од укупног броја одборника.

Референдум о питању из става 1. овог члана, који се расписује за територију Града, Скупштина града дужна је да распише на предлог који поднесе најмање 10% бирача са пребивалиштем на територији Града, који су уписани у бирачки списак на дан предаје предлога за расписивање референдума, на начин утврђен законом и овим статутом.

Предлог из ст. 2. овог члана мора бити потписан од стране свих бирача-подносилаца предлога и оверен, у складу са законом.

**Расписивање референдума
Члан 120.**

Акт о расписивању референдума доноси Скупштина града.

Од дана расписивања до дана спровођења референдума не може протећи мање од 30 дана ни више од 90 дана.

**Одлучивање грађана референдумом
Члан 121.**

Одлука путем референдума, осим саветодавног, донета је ако се за њу изјаснила већина грађана која је гласала, под условом да је гласало више од половине укупног броја грађана са правом изјашњавања на референдуму, у складу са законом.

**Обавезност одлуке
Члан 122.**

Одлука донета на референдуму, осим на саветодавном референдуму, је обавезна и Скупштина града не може је ставити ван снаге, нити изменама и допунама мењати њену суштину у периоду од годину дана од дана доношења одлуке.

IX – МЕСНА САМОУПРАВА

Облици месне самоуправе

Члан 123.

Ради задовољавања потреба и интереса од непосредног значаја за грађане са одређеног подручја, у градској општини оснивају се месне заједнице, градске четврти, рејони и други облици месне самоуправе.

Месна заједница се оснива за једно или више села. Уколико се месна заједница оснива за више села, у сваком селу може се образовати месни одбор.

Месна заједница, односно други облик месне самоуправе (у даљем тексту: месна заједница) може се основати и у градским насељима и то за: насељено место, два или више насељених места, део насељеног места, стамбени блок, улицу, део једне или више улица, који представља просторну, функционалну и урбанистичку целину и где постоји међусобна интересна повезаност грађана и могућност њиховог организовања.

Месна заједница, по правилу, обухвата подручје са приближно истим бројем становника.

Правни статус месне заједнице

Члан 124.

Месна заједница има својство правног лица, у оквиру права и дужности утврђених овим статутом и одлуком о оснивању.

Месни одбор нема својство правног лица.

Месна заједница има свој печат и рачун.

Оснивање, промена подручја и укидање месне заједнице

Члан 125.

Скупштина градске општине одлучује о образовању нове, промени подручја и укидању месне заједнице на свом подручју, већином од укупног броја одборника скупштине, по претходно прибављеном мишљењу грађана са тог подручја.

Актом о оснивању месне заједнице уређују се нарочито: назив и подручје месне заједнице, послови месне заједнице, органи, средства за рад, јавност рада и обавештавање грађана.

Акtima месне заједнице, у складу са статутом градске општине и одлуком о оснивању месне заједнице, утврђују се послови које врши, органи и поступак избора, организација и рад органа, начин одлучивања и друга питања од значаја за рад месне заједнице.

Права и дужности месне заједнице

Члан 126.

Месна заједница, у складу са статутом градске општине и одлуком о оснивању, разматра питања која се односе на стварање бољих услова живота у месној заједници, а нарочито на:

- бригу о деци, старим лицима и лицима са посебним потребама,
- заштиту и унапређење животне средине,
- уређење и одржавање насеља и зелених површина,
- стање објеката комуналне инфраструктуре и квалитет комуналних услуга,
- снабдевање и заштиту потрошача,
- распоред пословног простора и утврђивање радног времена...
- развој пољопривреде,
- одржавање културних и спортских манифестација, као и активности везане за одмор и рекреацију старих лица,
- одржавање стамбених зграда,
- комуналну зоохигијену,
- организовање противпожарне заштите,
- и друга питања од значаја за грађане са свог подручја.

У вршењу послова из става 1. овог члана, месна заједница:

- упућује иницијативе надлежним органима градске општине и Града за уређивање одређених питања и измену прописа и других аката из надлежности градске општине, односно Града,
- остварује сарадњу са другим месним заједницама, удружењима грађана, установама и јавним предузећима које је основао Град, односно градска општина, органима градске општине, невладиним и другим организацијама,
- организује конкретне активности грађана и других заинтересованих учесника,
- обавештава грађане месне заједнице о активностима које предузима,
- учествује у организовању зборова грађана, референдума и покретању грађанских иницијатива,
- врши и друге послове, у складу са статутом градске општине и актима месне заједнице.

У вршењу својих послова, месна заједница је дужна да уважава интерес грађана градске општине, односно Града у целини.

Савет месне заједнице

Члан 127.

У месној заједници образује се савет месне заједнице, као представничко тело грађана.

Послови и задаци савета, број чланова, поступак избора, начин одлучивања и друга питања од значаја за рад савета месне заједнице ближе се уређују актом месне заједнице, у складу са статутом градске општине и одлуком о оснивању.

Финансирање месне заједнице

Члан 128.

Средства за рад месне заједнице обезбеђују се из:

1. средстава утврђених одлуком о буџету градске општине, укључујући и самодопринос,
2. донација и
3. прихода које месна заједница оствари својом активношћу.

Месна заједница доноси финансијски план на који сагласност даје надлежни орган градске општине, у складу са статутом градске општине.

Поверавање послова месној заједници

Члан 129.

Одлуком Скупштине града, односно градске општине може се свим или појединим месним заједницама поверити вршење одређених послова из надлежности Града, односно градске општине, уз обезбеђивање за то потребних средстава.

Приликом одлучивања о поверавању послова из става 1. овог члана полази се од значаја тих послова за задовољавање свакодневних и непосредних потреба грађана са одређеног подручја.

Организовање рада управе у месним заједницама

Члан 130.

За обављање одређених послова из надлежности Градске управе, односно управе градске општине, посебно у вези са остваривањем права грађана, може се организовати рад управе у месним заједницама.

Послове из става 2. овог члана, начин и место њиховог вршења, одређује градоначелник, односно председник градске општине, на предлог начелника управе.

X – ЗАШТИТА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

Покретање поступка за оцену уставности и законитости

Члан 131.

Градско веће покреће поступак за оцену уставности или законитости закона или другог општег акта Републике Србије којим се повређује право на локалну самоуправу.

Право жалбе Уставном суду

Члан 132.

Градско веће има право жалбе Уставном суду ако се појединачним актом или радњом државног органа или органа Града онемогућава вршење надлежности Града.

Заштитник грађана

Члан 133.

Установљава се заштитник грађана у Граду.

Заштитник грађана је овлашћен да контролише поштовање права грађана, утврђује повреде учињене актима, радњама или нечињењем Градске управе и јавних служби чији је оснивач Град, ако се ради о повреди прописа и општих аката Града.

Заштитник грађана има једног или више заменика. Број заменика заштитника грађана утврђује се посебном одлуком Скупштине града.

Самосталност и независност

Члан 134.

Заштитник грађана је самосталан и независан у вршењу своје функције и нико нема право да утиче на његов рад и поступање.

Заштитник грађана и заменик заштитника грађана не може бити члан политичке странке и не може обављати другу јавну функцију, нити професионалну делатност, односно другу дужност или посао који би могао утицати на његову самосталност и независност.

Избор и разрешење

Члан 135.

Заштитника грађана бира Скупштина града на предлог више од једне трећине одборника, на време од 5 година, већином гласова од укупног броја одборника.

Заменика заштитника грађана бира Скупштина града, на предлог заштитника грађана, под условима и по поступку предвиђеном за избор заштитника грађана, до истека периода на који је изабран заштитник грађана.

Заштитник грађана и заменик заштитника грађана може бити разрешен пре истека периода на који је изабран ако:

- нестручно и несавесно обавља своју функцију,
- ако престане да испуњава услове из члана 134. став 2. овог статута,
- ако буде осуђен за кривично дело.

Предлог за разрешење заштитника грађана може поднети најмање 1/3 одборника Скупштине града, а предлог за разрешење заменика заштитника грађана може поднети и заштитник грађана.

Одлука о заштитнику грађана

Члан 136.

Надлежност и овлашћења, начин поступања и избора и престанка дужности заштитника грађана и заменика заштитника грађана уређује се одлуком Скупштине града.

XI – ДОНОШЕЊЕ АКТА ИЗ НАДЛЕЖНОСТИ ГРАДА

Самосталност у доношењу прописа

Члан 137.

У вршењу своје надлежности, Град доноси прописе самостално, у складу са правима и дужностима Града утврђеним Уставом, законом, другим прописом и овим статутом.

Прописом из става 1. овог члана може се предвидети да поједине односе и питања, који се уређују тим прописом, градска општина може ближе уредити.

Град, у складу са законом, прописује прекршаје за повреде градских прописа.

Овлашћење за доношење прописа

Члан 138.

Прописе и друге опште акте и појединачне акте из надлежности Града, доносе Скупштина града, градоначелник, Градско веће и Градска управа, у оквиру надлежности утврђене овим статутом.

Одлуке доноси само Скупштина града, осим када је законом предвиђено да одлуку доноси други орган Града.

Хијерархија аката Града

Члан 139.

Одлуке и други акти Скупштине града морају бити у сагласности са законом и овим статутом.

Акти извршних органа Града морају бити у сагласности са законом, овим статутом, одлукама и општим актима Скупштине града.

Акти Градске управе морају бити у сагласности са законом, овим статутом, одлукама и другим општим актима Скупштине и извршних органа Града.

Предлагање прописа и других општих аката Скупштине града

Члан 140.

Право предлагања прописа и других општих аката из надлежности Скупштине града имају: сваки одборник Скупштине града, Градско веће, скупштина градске општине и 500 бирача са пребивалиштем на територији Града.

Претходно мишљење скупштина градских општина

Члан 141.

Скупштинама градских општина обавезно се доставља на мишљење нацрт:

- Статута града,
- програма развоја Града и појединих делатности,
- регионалног просторног плана и просторног плана за подручје градске општине,
- урбанистичких планова,
- одлуке о утврђивању прихода који припадају градским општинама.

Урбанистички план из става 1. овог члана доставља се скупштини градске општине на чије подручје се односи.

О нацртима аката из става 1. овог члана, скупштине градских општина изјашњавају се у року који се утврди приликом утврђивања нацрта ових аката, а који не може бити дужи од 30 дана.

По истеку утврђеног рока, предлог акта се може утврдити и без мишљења скупштине градске општине, уколико оно не буде достављено.

**Спровођење претходне
јавне расправе**
Члан 142.

Доношењу одлуке о буџету града Београда и одлука којима се утврђују стопе изворних прихода, као и начин и мерила за одређивање висине локалних такси и накнада, као и стратешких и акционих планова развоја Града претходи најмање једна јавна расправа.

Јавна расправа обавезно спроводи се након утврђивања нацрта аката из става 1. овог члана.

Јавна расправа спроводи се путем организовања округлих столова, достављањем нацрта стручним, научним и другим организацијама и службама, расправом на зборовима грађана, објављивањем нацрта одлуке на сајту Града, објављивањем у средствима јавног информисања, спровођењем анкете или на други погодан начин.

Начин и време обављања јавне расправе одређује орган надлежан за утврђивање нацрта одлуке из става 1. овог члана.

Орган надлежан за утврђивање предлога одлуке из става 1. овог члана, приликом утврђивања предлога водиће рачуна о сугестијама и предлозима датим у јавној расправи.

Објављивање општих аката
Члан 143.

Одлуке, други прописи и општи акти органа Града, пре ступања на снагу, објављују се у "Службеном листу града Београда".

Ступање на снагу општих аката
Члан 144.

Одлуке, други прописи и општи акти ступају на снагу осмог дана од дана објављивања, осим ако из нарочито оправданих разлога, који морају бити посебно образложени, није предвиђено да раније ступе на снагу.

XII – ПРОМЕНЕ СТАТУТА ГРАДА

**Предлог за доношење или промену
Статута града**
Члан 145.

Предлог за доношење или промену Статута града (у даљем тексту: промена Статута) може поднети најмање једна трећина од укупног броја одборника Скупштине града, скупштина градске општине, Градско веће и грађани путем грађанске иницијативе.

Предлог се подноси у писаном облику, са образложењем.

Уз предлог за промену Статута града који се односи на број или подручје градских општина, подносилац предлога подноси и анализу са економским, просторним, демографским и другим показатељима промене која се предлаже и графичким приказом предложене промене.

**Одлучивање о предлогу
за промену Статута
Члан 146.**

О предлогу за промену Статута Скупштина града одлучује већином од укупног броја одборника.

Ако Скупштина града не усвоји предлог за промену Статута, промени Статута по питањима садржаним у том предлогу, не може се приступити у наредних годину дана.

Када Скупштина града одлучи да се приступи промени Статута, закључком о приступању промени Статута одређује Комисију за израду нацрта акта о промени Статута, одређује њене задатке и рок за израду нацрта одлуке о промени Статута.

**Саветодавни референдум
Члан 147.**

Када Скупштина града прихвати предлог за промену Статута града који се односи на промену броја и подручја градских општина, истовремено са доношењем закључка о приступању промени Статута расписује саветодавни референдум, ради изјашњавања грађана о предложеној промени.

На саветодавном референдуму изјашњавају се грађани који имају бирачко право и пребивалиште на подручју једне или више градских општина на које се промена односи, осим у случају да се предлаже оснивање нове градске општине, када се о предлогу изјашњавају грађани који имају бирачко право и пребивалиште на територији Града.

Сматра се да су грађани подржали предложену промену ако се за њу изјаснила већина од оних који су гласали, без обзира на број оних који су гласали.

Мишљење грађана утврђено на саветодавном референдуму није обавезујуће.

На расписивање и спровођење саветодавног референдума сходно се примењују одредбе закона и одредбе овог статута којима је уређено непосредно изјашњавање грађана референдумом.

**Утврђивање нацрта и предлога
акта о промени Статута
Члан 148.**

Нацрт акта о промени Статута утврђује Градско веће двотрећинском већином гласова од укупног броја чланова и доставља га скупштинама градских општина ради давања мишљења.

Градско веће може одлучити да се о нацрту акта о промени Статута спроведе јавна расправа.

Градско веће, после прибављених мишљења скупштина градских општина и спроведене јавне расправе, ако је одређена, утврђује двотрећинском већином гласова од укупног броја чланова предлог акта о промени Статута и доставља га Скупштини града на усвајање.

Приликом утврђивања предлога акта о промени Статута, Градско веће водиће рачуна о резултатима саветодавног референдума, прибављеним мишљењима скупштина градских општина, као и о предлозима и сугестијама датим у јавној расправи.

XIII – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 149.

Градске општине донеће своје статуте у складу са одредбама овог статута, у року од 30 дана од дана његовог ступања на снагу.

Градске општине ускладиће организацију и рад органа градске општине са одредбама статута градске општине у року утврђеном статутом градске општине, а најкасније до 31.12.2008. године.

Члан 150.

Органи Града преузеће послове од органа градских општина Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин, у складу са одредбом члана 25. овог статута, најкасније до 31.01.2009. године.

Члан 151.

Органи градских општина преузеће послове од органа Града, у складу са одредбом члана 77. овог статута, најкасније до 31.01.2009. године.

Члан 152.

Скупштина града донеће Одлуку о Градској управи у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог статута.

До доношења одлуке из става 1. овог члана, Градска управа наставља да ради са делокругом послова утврђеним до дана ступања на снагу овог статута.

Члан 153.

Оснивачка права према јавним предузећима која су основале градске општине за обављање послова уређивања, коришћења, унапређивања и заштите грађевинског земљишта на свом подручју Град ће преузети најкасније до 31.12.2008. године.

Члан 154.

Скупштина града ускладиће акт о оснивању Дирекције за грађевинско земљиште и изградњу Београда, Ј.П. и акт о оснивању Јавног урбанистичког предузећа са одредбама овог статута, најкасније до 31.12.2008. године.

Члан 155.

Прописи Града остају на снази до њиховог усклађивања са овим статутом.

Прописи Града ускладиће се са одредбама овог статута у року од годину дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 156.

Скупштина града донеће Одлуку о заштитнику грађана у року од 3 месеца од дана ступања на снагу овог статута.

Грађански бранилац именован до дана ступања на снагу овог статута, наставља са радом до избора заштитника грађана у складу са овим статутом и одлуком из става 1. овог члана.

Члан 157.

Скупштина града донеће одлуку из члана 117. став 4. овог статута у року од 6 месеци од дана ступања на снагу овог статута.

Члан 158.

Просторни и урбанистички планови градских општина Барајево, Гроцка, Лазаревац, Младеновац, Обреновац, Сопот и Сурчин, донети до дана ступања на снагу овог статута, остају на снази.

Поступак за доношење просторних и урбанистичких планова које су градске општине започеле до дана ступања на снагу овог статута, а који не буде окончан до почетка примене одредаба чл. 25. и 77. овог статута, наставиће се у складу са одредбама овог статута.

Планови за постављање привремених објеката на јавним површинама на подручју градских општина из става 1. овог члана, донети до дана ступања на снагу овог статута, остају на снази.

Члан 159.

Даном ступања на снагу овог статута престаје да важи Статут града Београда („Службени лист града Београда“, бр. 14/04, 30/04 и 19/05), осим одредаба чл. 10. и 12. којима је утврђена надлежност Града и градске општине, које ће се примењивати до 31.01.2009. године.

Члан 160.

Овај статут ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу града Београда“, а одредбе чл. 25. и 77. примењиваће се почев од 1.02.2009. године.

Образложење

I – Правни основ за доношење овог статута садржан је у члану 2. и члану 12. тач. 1. Закона о главном граду ("Службени лист града Београда", бр. 129/07).

II – Разлози за доношење

Важећи Статут града Београда ("Службени лист града Београда", бр. 14/04, 30/04 и 19/05) донет је на основу раније важећег Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 9/02, 33/04 и 135/04).

Децембра 2007. године донет је нови Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/07) и Закон о главном граду ("Службени гласник РС", бр. 129/07).

Уставни закон за спровођење Устава Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 98/06) и важећи Закон о локалној самоуправи предвиђају обавезу новоизабране скупштине јединице локалне самоуправе да, у року од 90 дана од дана свог конституисања, усклади статут са одредбама Устава Републике Србије и одредбама закона којима се уређује територијална организација Републике, локална самоуправа и локални избори.

У складу са изнетим, Скупштина града је, након конституисања, приступила изради новог статута, ради благовременог усклађивања са важећим Уставом и новодонетим законима. У том циљу, Скупштина града је, на предлог одборничких група, образовала Комисију за припрему Статута, са задатком да изради текст Статута и достави га Скупштини, ради утврђивања нацрта и упућивања на мишљење градским општинама, односно на јавну расправу.

Предложени текст овог нацрта заснован је на решењима садржаним у Закону о локалној самоуправи, као и Закону о главном граду, којим је Граду дато овлашћење да уреди своје надлежности, територијалну организацију, организацију и рад органа, обележја, облике непосредног одлучивања грађана, као и друга питања од значаја за остваривање права и дужности Града. Вим законом је Граду дато изричито овлашћење да Статутом уреди послове из надлежности Града које врше градске општине, начин образовања и укидања градских општина, промену њиховог подручја, органе и начин избора органа градске општине и међусобни однос органа Града и градске општине. Обим датих овлашћења за уређивање положаја и надлежности градске општине представља новину и значајан је, пре свега, због чињенице да градска општина није јединица локалне самоуправе, да је закони не познају, те се на њу не могу ни примењивати непосредно.

Досадашња искуства показала су да решења која садржи важећи Статут у вези са положајем градских општина нису обезбедила равномеран развој свих градских општина, нарочито у погледу изграђености комуналне инфраструктуре, изградње капиталних објеката, мреже локалних улица и путева и др.

У циљу превазилажења постојећег стања, односно уједначавања услова живота свих грађана, као и услова привређивања на целој територији Града, предлаже се утврђивање истог положаја свих 17 градских општина, тј. укидање поделе на тзв. градске и приградске општине.

Такво решење условило је промену у погледу надлежности за вршење послова у областима просторног и урбанистичког планирања, изградње објеката и уређивања и коришћења грађевинског земљишта, чиме се стварају услови за спровођење јединствене урбанистичке политике и распоређивање средстава за уређивање земљишта и изградњу инфраструктурних објеката у складу са реалним потребама на појединим подручјима.

На основу досадашњих искустава оцењено је да би поједине послове ефикасније и економичније могле обављати градске општине, те је предложено преношење тих послова на све градске општине (одржавање комуналног реда, заштита животне средине, одржавање објеката дечјих вртића и школа, оснивање установа у појединим областима ради задовољавања потреба локалног становништва и др.).

III – Образложење предложених решења

У **првом поглављу** предложеног текста статута опредељен је предмет уређивања, положај града Београда и његове надлежности. Ово поглавље такође садржи одредбе о симболима Града, празнику и слави Града (која се по први пут утврђује Статутом), наградама, јавним признањима Града и јавности рада органа Града. Ближе је уређена сарадња и удруживање града Београда са општинама и градовима у земљи, са локалним самоуправама других држава, као и удруживање у асоцијације општина и градова.

У овом делу текста, као значајну новину, у складу са Уставом Републике Србије донетим 2006. године и Законом о главном граду (у даљем тексту: Закон) предвиђа се да Град има своју имовину. Свакако, решења која се тичу имовине јединице локалне самоуправе, па тиме и града Београда, биће уређена посебним законом, чије доношење је претпоставка за њихову примену.

У **другом поглављу** уређена је територијална организација града Београда, подела територије Града на градске општине, као и могућности и услови за промену територијалне организације путем промене подручја градске општине, образовања нове градске општине или укидања постојеће градске општине, уз примену института саветодавног референдума, који је, као новина, предвиђен и Законом о територијалној организацији Републике Србије и Законом о локалној самоуправи.

Промена територијалне организације града Београда, према предложеним одредбама, вршила би се Статутом града, по поступку предвиђеном за промену Статута града.

Треће поглавље садржи одредбе којима су предвиђене надлежности Града утврђене Уставом и законом. У циљу постизања уједначеног развоја градских општина, у овом делу предвиђено је да, убудуће, Град доноси просторне и урбанистичке планове за подручје градске општине (свакако уз претходно

прибављено мишљење градске општине). Такође, важну разлику у односу на досадашње решење представља утврђивање надлежности Града за издавање одобрења за изградњу свих објеката бруто површине преко 800m, без обзира на подручје на којем се објекат гради..

У овом поглављу посебно су истакнуте надлежности града Београда, као главног града. Одредба која се односи на та питања садржи бројне новине у погледу надлежности Града у односу на досадашња решења, па је тако, између осталог, предвиђено да Град, у складу са законом, образује комуналну полицију, стара се о заштити од пожара, уређује и обезбеђује обављање послова који се односе на изградњу, реконструкцију, одржавање и управљање државним путевима, осим аутопута, итд. За спровођење ових одредаба неопходно је претходно доношење матичних закона у одговарајућој области.

У овом поглављу предвиђено је и да Град врши надлежности и послове државне управе који су му законом поверени, за чије вршење средства обезбеђује Република Србија, а који се не могу даље преносити у надлежност градских општина.

Органи града Београда уређени су одредбама **четвртм поглављу**.

Полазећи од законских одредаба, органи града Београда су: Скупштина града, Градско веће, градоначелник и Градска управа (новина у односу на решења из раније важећег Закона о локалној самоуправи и важећег Статута).

Ово поглавље подељено је на неколико мањих целина које садрже одредбе везане за надлежност, избор, односно разрешење сваког појединог органа Града.

Важна новина у односу на досадашња решења су да градоначелник више не бирају грађани непосредно, већ да га бира Скупштина града из реда одборника. Такође, новину представља повећани број одборника у Скупштини града (110 уместо досадашњих 90 одборника), као и да се овај орган сматра конституисаним избором председника и постављењем секретара Скупштине града.

Разлику у односу на важећи Статут представљају и одредбе које се односе на Градско веће – у складу са Законом, чини га градоначелник, као председник Градског већа, заменик градоначелника (као члан Градског већа по функцији) и 13 (уместо досадашњих 11) чланова. Чланове Градског већа бира Скупштина града, на предлог градоначелника и они не могу истовремено бити и одборници.

Надлежности градоначелника и Градског већа, у складу са Законом, значајно су измењене у односу на важеће. У том смислу, посебну новину представља измењен положај Градског већа, које сада има карактер извршног органа и које је овлашћени предлагач свих аката из надлежности Скупштине, које поставља начелника Градске управе и др. Усмеравање и усклађивање рада Градске управе врши градоначелник (што је претходно било у надлежности Градског већа).

С обзиром на то да посебни закони у појединим областима не прецизирају увек који је орган јединице локалне самоуправе (дакле и града Београда) надлежан за обављање одређеног посла, предложени текст садржи и одредбу о презумпцији надлежности која регулише такве ситуације.

У погледу организације Градске управе, опредељено је да се она образује као јединствен орган (према раније важећем Закону имала је положај службе), полазећи од одредбе Закона која, по том питању даје могућност избора (према закону, Статутом града Градска управа може се образовати као јединствен орган или као више градских управа за поједине области). Према предложеним решењима, у складу са законом, начелника Градске управе поставља Градско веће, на основу јавног огласа, а руководиоце унутрашњих организационих јединица распоређује начелник Градске управе. На тај начин, стварају се услови за професионализацију управе. Полазећи од одредаба Закона, предложени текст предвиђа и помоћнике градоначелника (поставља их и разрешава градоначелник), који су део Градске управе. Њих може бити највише пет, од којих је један градски менаџер (важећим Статутом обављао је послове у Граду на основу уговора, који је закључивао са градоначелником), а један градски архитекта.

Важећи Статут није садржао одредбе које се односе на Градско јавно правобранилаштво, па је у том смислу новина да се у овом поглављу предвиђа да послове правне заштите права и интереса Града, обавља Градско јавно правобранилаштво, а да се делокруг, организација и рад уређује посебном одлуком Скупштине града.

У овом поглављу систематизоване су и одредбе које се односе на радна тела Скупштине града, у чијем саставу, према предложеним одредбама, могу бити и одборници и грађани (важећим Статутом утврђено је да само одборници могу бити у радним телима).

Пето поглавље уређује положај градске општине, њене органе и начин њиховог избора, симболе и празник градске општине и сарадњу и удруживање градских општина.

Према предложеном тексту, градска општина има статут, као највиши правни акт, дакле, не одлуку о организацији и раду органа како то предвиђа важећи Статут.

Како је Закон у потпуности препустио граду Београду да својим статутом уреди органе градских општина и начин њиховог избора, предложено је да градска општина има исте органе као јединице локалне самоуправе. Председник градске општине истовремено је и председник већа градске општине, али не више и председник скупштине градске општине, како је то предвиђено у важећем Статуту. Изборе за одборнике скупштине градске општине расписиваће председник Скупштине града.

Посебна одредба овог поглавља односи се на послове градске општине.

У складу са изнетим опредељењем, све градске општине са територије Града имају једнак статус и обављају исте послове (мада већи обим од тренутно утврђеног), што представља значајну разлику у односу на важећи Статут. Обзиром да за сада нису обезбеђени предуслови да се сви послови тзв приградских општина пренесу на Град, предложено је да 7 општина и даље врши надлежности у комуналној области, а дато им је и ново овлашћење да одлучују о називима улица, тргова, заселака и других делова насељених места на свом подручју, у складу са законом и прописима Града.

Важну новину, већ поменути у делу образложења које се односи на послове Града, представља чињеница да ће према предложеним решењима све градске општине издавати одобрења за изградњу објеката бруто површине до 800m² (према ЈУС-у) и да ће давати у закуп грађевинско земљиште само ради изградње наведених објеката. Такође, градској општини пренет је и део послова у области образовања, културе и спорта.

Предложеним одредбама није извршена подела послова између Града и градских општина у вршењу комуналног инспекцијског надзора, јер су та решења у зависности од садржине будућег Закона о комуналној полицији, чије доношење предстоји до краја године.

Одредбе **шестог поглавља** уређени су међусобни односи органа Града и органа градске општине.

Имајући у виду да Закон предвиђа да се Статутом града ближе уређују наведена питања, а будући да градска општина нема статус јединице локалне самоуправе, у изради одредаба овог поглавља, било је неопходно поћи од специфичности односа Град – градска општина и проблема који су на тој релацији постојали у досадашњој пракси због одсуства одговарајућих законских одредаба. У том смислу, новину, између осталог, представљају одредбе о поступању органа Града у случају несагласности статута градске општине са Статутом града, несагласности општинских аката градске општине са Статутом града или другим општинским актима Града, укидању или поништавању појединачног акта органа градске општине, одредбе о распуштању скупштине градске општине и одредбе о образовању привременог органа у случајевима који се утврђују статутом.

У **седмом поглављу** уређено је финансирање послова Града и градских општина садржаним у важећим законима у овој области.

Одредбе ове целине, поред осталог, уређују и обавезу да се приходи буџета градске општине користе према годишњем програму који доноси надлежни орган градске општине и дужност председника градске општине да градоначелнику доставља тромесечни извештај о извршењу наменских средстава и прихода буџета. С тим у вези, предвиђена су и овлашћења градоначелника у случају да се ова средства троше супротно одлуци о буџету градске општине, односно годишњем програму или се не користе ефикасно и ефективно.

Више одредаба овог поглавља, у складу са Законом о финансирању локалне самоуправе, уређује питања која се односе на самодопринос.

Осмо поглавље уређује питања која се односе на непосредно учешће грађана у обављању послова Града. Одредбама овог поглавља, у суштини су, у складу са законским овлашћењима, разрађене одговарајуће одредбе Закона које се односе на грађанску иницијативу, збор грађана и референдум.

Законом је дато овлашћење Граду да уређује питања која се тичу месне самоуправе. Та питања предмет су одредаба **деветог поглавља, којима су** предвиђени облици месне самоуправе, као и њихово оснивање, промена подручја и укидање – о овим питањима одлучује скупштина градске општине, по прибављеном

мишљењу грађана са тог подручја. У овом поглављу посебно су прецизирана права и дужности месне заједнице и извори њеног финансирања. Новину представља могућност поверавања послова из надлежности Града, односно градске општине месној заједници.

Полазећи од уставних и законских решења, у **десетом поглављу** уређена је заштита локалне самоуправе. Опредељено је да Градско веће покреће поступак за оцену уставности и законитости закона или другог општег акта Републике Србије којим се повређује право на локалну самоуправу, као и да има право жалбе Уставном суду. Предложеним текстом установљава се заштитник грађана (до сада је то био грађански бранилац), а његова надлежност и овлашћења, начин поступања и избора и престанка дужности уређују се одлуком Скупштине града.

Решења везана за доношење аката из надлежности Града садржана су у **једанаестом поглављу**. Значајна новина у односу на важећи Статут, у складу са законом, представља уређивање поступка јавне расправе о нацртима појединих аката.

Такође, предложено је да се скупштинама градских општина обавезно доставља на мишљење нацрт Статута града, програма развоја Града, просторних и урбанистичких планова, као и одлуке о утврђивању прихода који припадају градским општинама.

Дванаестим поглављем уређен је поступак за промену статута Града.

Предлог за доношење или промену може поднети најмање једна трећина од укупног броја одборника Скупштине града, Градско веће, скупштина градске општине или грађани путем грађанске иницијативе.

Полазећи од одредаба Закона о територијалној организацији Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 129/07), предвиђено је спровођење саветодавног референдума у случају када се промена статута града односи на промену броја и подручја градских општина.

Прелазне и завршне одредбе садрже решења која би требало да обезбеде услове за преузимање и обављање послова Града и градских општина, у складу са одредбама предложеног текста. Предвиђени рокови су оријентациони. Након јавне расправе о нацрту Статута, која ће бити спроведена у наредном периоду, ови рокови ће бити преиспитани и уподобљени решењима која буду садржана у предлогу Статута.

* * *

Скупштина града Београда, на седници одржаној 16.09.2008. године, утврдила је Нацрт статута града и упутила га на јавну расправу.